

**ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

**ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ
ΣΟΒΑΡΟ & ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΤΟΥΣ 2012**

**ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2014
ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ - ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΠΕΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ	4
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	5
ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ	7
ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	13
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.....	22
ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ	27
ΕΚΒΙΑΣΕΙΣ.....	31
ΑΡΠΑΓΕΣ	34
ΑΠΑΤΕΣ	38
ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ	43
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ - ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ.....	46
ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ.....	50
ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	53

ΠΕΡΙΛΗΨΗ - ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Η Έκθεση για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα το έτος 2012 παρουσιάζει τις κυριότερες σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες, τις εγκληματικές ομάδες που είχαν εμπλοκή σε αυτές καθώς και τους παράγοντες που επηρέασαν την ανάπτυξη του συγκεκριμένου φαινομένου.

Τα σημαντικότερα ευρήματα που αφορούν τις τάσεις του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος στην Ελλάδα κατά το έτος 2012 συνοψίζονται ως εξής :

- Οι πλέον αναπτυγμένες (κύριες) μορφές Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος παραμένουν η Παράνομη Διακίνηση Μεταναστών (μεγαλύτερη παράνομη αγορά) και η Διακίνηση Ναρκωτικών Ουσιών.
- Σημαντική απειλή συνιστούν οι πακιστανικές εγκληματικές ομάδες που διαπράττουν αρπαγές και εμφανίζουν ιδιαίτερη σκληρότητα προς τα θύματα τους, καθώς και οι αντίστοιχες αλβανικές που δραστηριοποιούνται σε διακεκριμένες κλοπές και ληστείες και κάνουν εκτεταμένη χρήση βίας.
- Παρατηρείται μια αυξητική τάση σε εγκλήματα που έχουν οικονομικές επιπτώσεις για ιδιώτες, επιχειρήσεις και το δημόσιο ή επηρεάζουν τις συναλλαγές (απάτες, πλαστογραφίες, λαθρεμπόριο κ.λπ.).
- Σε ότι αφορά τα τοπικά χαρακτηριστικά του, το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα, εμφανίζεται σε όλη την Επικράτεια και ιδιαίτερα στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη) και στις παραμεθόριες περιοχές.
- Από την ανάλυση των εγκληματικών ομάδων προκύπτει αύξηση της εμπλοκής των ημεδαπών και ποιοτική αναβάθμιση του ρόλου τους, στις περισσότερες από τις εγκληματικές δραστηριότητες που εξετάστηκαν. Επίσης, αυξητική τάση σε σχέση με την αντίστοιχη έκθεση του 2011 εμφανίζουν οι περιπτώσεις διαφθοράς δημοσίων και κρατικών υπαλλήλων.

Στους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη των σοβαρών και οργανωμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων, δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις σε σχέση όσα αναφέρθηκαν στην αντίστοιχη έκθεση του 2011. Σημαντικότερος αναδεικνύεται η οικονομική κρίση στη χώρα που αφενός δημιουργεί ευκαιρίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων, αφετέρου δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης.

Εκτός της γενικότερης οικονομικής κατάστασης, μορφές του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος ενισχύονται από την ύπαρξη παράνομων αγορών και τη διαθεσιμότητα των κατάλληλων μέσων για την διάπραξη εγκληματικών πράξεων (όπλα, μεταφορικά μέσα, τεχνολογικός εξοπλισμός κ.λπ.).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας σε εφαρμογή του άρθρου 11ου του Ν. 3875/2010 «Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και των τριών Πρωτοκόλλων αυτής και συναφείς διατάξεις», σύμφωνα με το οποίο η Ελληνική Αστυνομία συντάσσει αναλυτική ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση και τις τάσεις του Οργανωμένου Εγκλήματος στην Ελλάδα σε συνεργασία με δύο (2) ειδικούς επιστήμονες, κατά προτίμηση μέλη Δ.Ε.Π., που διέθεσε το Κέντρο Μελετών Ασφαλείας (ΚΕ.ΜΕ.Α.), και με τον υπεύθυνο για τη δίωξη του Οργανωμένου Εγκλήματος Εισαγγελέα.

Ακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις στην έρευνα και ανάλυση του Οργανωμένου Εγκλήματος η έκθεση του 2012 εστιάζει όχι μόνο στις εγκληματικές δραστηριότητες και ομάδες που χαρακτηρίζονται ως οργανωμένες αλλά και σε εκείνες που χαρακτηρίζονται ως σοβαρές. Τα δεδομένα που αναλύθηκαν για τη σύνταξη της έκθεσης προήλθαν από όλες τις αρμόδιες Αρχές Επιβολής του Νόμου και αφορούσαν τόσο γενικά στοιχεία για τις σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες, όσο και συγκεκριμένες πληροφορίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιήθηκαν στην ελληνική Επικράτεια.

Οι βασικοί στόχοι της έκθεσης δεν διαφοροποιούνται σε σχέση με την αντίστοιχη που συντάχθηκε για το έτος 2011. Έτσι και η έκθεση για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα κατά το 2012 επιδιώκει :

- Να δώσει μια συνολική και λεπτομερή εικόνα για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα και τις τάσεις του κατά το 2012.
- Να προσδιορίσει τις κύριες σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες στην Ελλάδα το 2012, με αναφορά στη φύση και τον χαρακτήρα τους.
- Να προσδιορίσει το χαρακτήρα και την τυπολογία των εμπλεκόμενων σε αυτές εγκληματικών ομάδων.
- Να εντοπίσει και να αναλύσει τους παράγοντες που διευκόλυναν ή ενίσχυσαν την ανάπτυξη κάθε εγκληματικής δραστηριότητας κατά το 2012.
- Να προσδιορίσει τις επιπτώσεις των σοβαρών και οργανωμένων εγκληματικών συμπεριφορών, καθώς και τις οντότητες που θίγονται από αυτές.

Εκτός των παραπάνω, η παρούσα έκθεση ευελπιστεί να αποτελέσει και ένα χρήσιμο εργαλείο μελέτης του Οργανωμένου Εγκλήματος από μελετητές που ασχολούνται με το συγκεκριμένο αντικείμενο.

ΠΕΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ

Όπως αναφέρθηκε και στην Εισαγωγή, η παρούσα έκθεση έχει ένα πιο διευρυμένο πεδίο μελέτης σε σχέση με την αντίστοιχη του έτους 2011. Το γεγονός αυτό υπαγορεύτηκε από εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα σε διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με τις οποίες διεθνείς οργανισμοί και αλλοδαπές Αρχές Επιβολής του Νόμου που μελετούν τα εγκληματικά

φαινόμενα σε στρατηγικό επίπεδο, διευρύνουν σταδιακά το πεδίο των μελετών τους περιλαμβάνοντας εκτός του Οργανωμένου (Organized) και το Σοβαρό (Serious) Έγκλημα.

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της έννοιας του Οργανωμένου Εγκλήματος έχουν καθοριστεί από χρόνια σε διεθνές επίπεδο και έχουν υιοθετηθεί και από την ελληνική νομοθεσία. Παρά τις κατά καιρούς αλλαγές και συμπληρώσεις του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, τα χαρακτηριστικά αυτά εξακολουθούν να είναι :

- ***Η συγκρότηση ή ένταξη σε δομημένη ομάδα***
- ***Η συμμετοχή στην ομάδα τριών ή περισσότερων προσώπων***
- ***Η ομάδα να έχει διάρκεια δράσης***
- ***Επιδίωξη της ομάδας να αποτελεί η τέλεση περισσότερων του ενός από τα κακουργήματα που προβλέπονται σε άρθρα του Π.Κ. και των Ειδικών Ποινικών Νόμων***

Σε ότι αφορά την έννοια του Σοβαρού Εγκλήματος αυτή δεν είναι νομικά κατοχυρωμένη και σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών ορίζεται, γενικά, κάθε εγκληματική δραστηριότητα για την οποία προβλέπεται ποινή στερητική της ελευθερίας μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) ετών.

Με βάση τα παραπάνω η παρούσα έκθεση καλύπτει τις κάτωθι εγκληματικές δραστηριότητες που έλαβαν χώρα το έτος 2012 στην Ελλάδα και εντάσσονται στο πλαίσιο της Δημόσιας Ασφάλειας: Παράνομη Διακίνηση Μεταναστών, Διακίνηση Ναρκωτικών Ουσιών, Εγκλήματα κατά της Ιδιοκτησίας, Εμπόριο Ανθρώπων, Εκβιάσεις, Λαθρεμπόριο, Απάτες, Πλαστογραφία, Παραχάραξη, Αρπαγές και Εμπόριο Πολιτιστικών Προϊόντων.

Η έκθεση δεν καλύπτει το χώρο της τρομοκρατίας, τις σχέσεις της τελευταίας με το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα καθώς και εγκληματικές δραστηριότητες που εντάσσονται στο πεδίο της Κρατικής Ασφάλειας.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΕΜΠΕΙΡΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Το εμπειρικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο σύνταξης της παρούσας έκθεσης προέρχεται από τις εξής κύριες πηγές :

- Σηματικές Αναφορές και αναφορές των Αρχών Επιβολής του Νόμου προς τον εισαγγελέα, οι οποίες αφορούν υποθέσεις Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που εξιχνιάστηκαν το 2012.
- Στατιστικά στοιχεία, ενημερωτικά δελτία και δελτία τύπου για υποθέσεις Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που αφορούν το ίδιο έτος.
- Πληροφοριακά δελτία Ελλήνων Αξιωματικών Συνδέσμων σε πρεσβείες της Χώρας μας και σε Διεθνείς Οργανισμούς στο εξωτερικό ή αλλοδαπών Αρχών στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών.

- Εκθέσεις Διεθνών Οργανισμών και Αρχών επιβολής του Νόμου άλλων κρατών, για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα το 2012.
- Κατ'ιδίαν επικοινωνία με υπαλλήλους που υπηρετούν σε αρμόδιες για τη δίωξη του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος υπηρεσίες
- Ανοιχτές Πηγές Πληροφοριών (δημοσιεύματα, ακαδημαϊκά κείμενα, κ.ά.).

Με τον όρο Αρχές Επιβολής του Νόμου νοούνται η Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, η Πυροσβεστική Υπηρεσία, τα Τελωνεία και το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος – Σ.Δ.Ο.Ε.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης κρίθηκε σκόπιμο να αναγνωριστούν και να αναλυθούν τόσο οι **σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες** στην Ελλάδα κατά το έτος 2012, όσο και οι **εγκληματικές ομάδες** που εμπλέκονταν σε αυτές.

Η συλλογή υποθέσεων Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα κατά το 2012 έγινε με βάση τα κριτήρια του Κεφαλαίου «Πεδίο Μελέτης» της παρούσας και αφορούσε υποθέσεις, στις οποίες επιλήφθηκαν ελληνικές Αρχές Επιβολής του Νόμου ακόμα και στο πλαίσιο διεθνών επιχειρήσεων.

Από αυτή τη διαδικασία έγινε δυνατός ο προσδιορισμός των βασικών εγκληματικών δραστηριοτήτων που απασχόλησαν τις ελληνικές αρχές, ενώ, στη συνέχεια, και με βάση το ίδιο υλικό, εντοπίστηκαν οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριότητα και τον τρόπο δράσης τους.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε ανάλυση πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών, τεχνολογικών, περιβαλλοντικών και νομικών παραγόντων, ώστε να διαπιστωθούν οι σημαντικότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη των μορφών του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος και τη δράση των εγκληματικών ομάδων. Στους παράγοντες αυτούς περιλαμβάνονται :

- **Παράγοντες Προσέλκυσης**, που καθιστούν ελκυστική την ανάληψη δράσης από μια εγκληματική ομάδα.
- **Παράγοντες Ώθησης**, που ωθούν τις ομάδες στην εγκληματική δραστηριότητα.
- **Παράγοντες Διευκόλυνσης**, οι οποίοι διευκολύνουν τη δράση των εγκληματικών ομάδων.

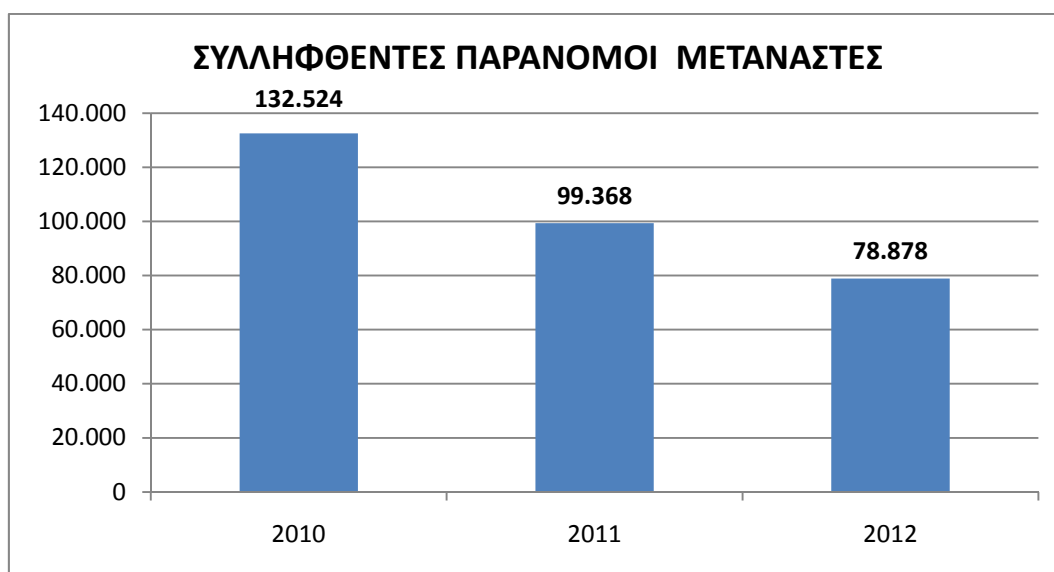
Με βάση τα συμπεράσματα των παραπάνω αναλύσεων, αλλά και τη μελέτη ανοικτών πηγών πληροφόρησης και εκθέσεων, για το Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα και διεθνώς, **καθορίστηκαν τελικά τα γενικά χαρακτηριστικά του Σοβαρού & Οργανωμένου Εγκλήματος και των εγκληματικών ομάδων, που δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα μας, κατά το 2012.**

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η διακίνηση μεταναστών αποτέλεσε και το 2012 τη μεγαλύτερη παράνομη αγορά στην Ελλάδα λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των εμπλεκομένων (διακινητές, μετανάστες κ.λπ.) και τη συχνότητα διάθεσης των παράνομων υπηρεσιών, παρά το γεγονός ότι για τρίτη συνεχόμενη χρονιά σημειώθηκε σημαντική μείωση τόσο στον αριθμό των συλληφθέντων μεταναστών, όσο και στον αριθμό των συλληφθέντων διακινητών (ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ 1 και 2).

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

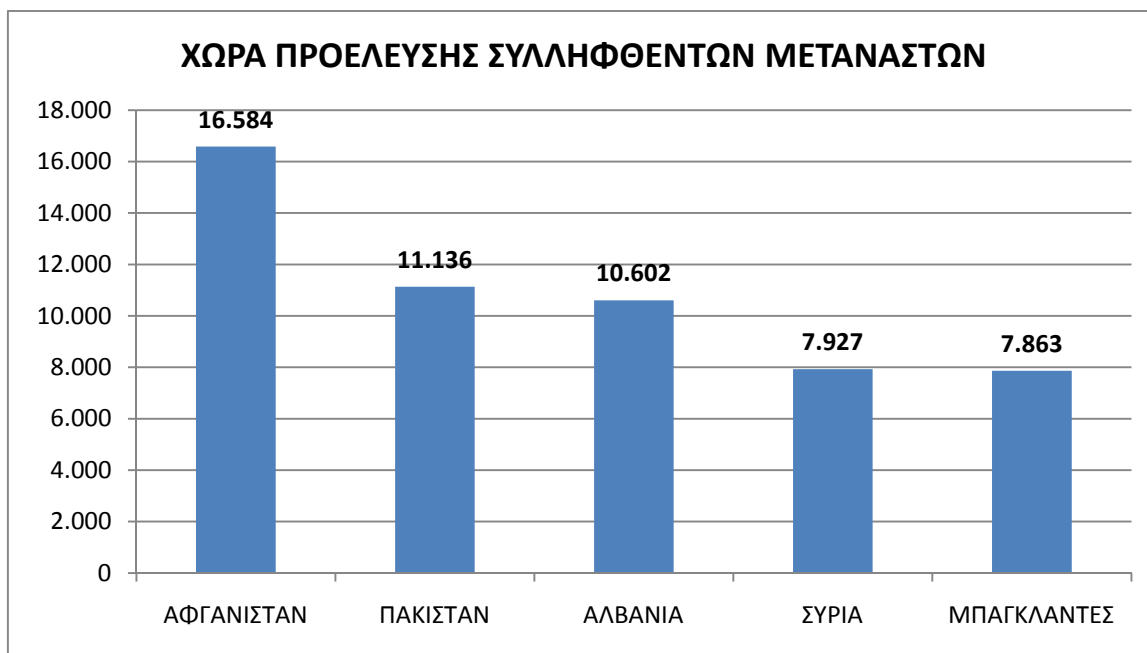

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

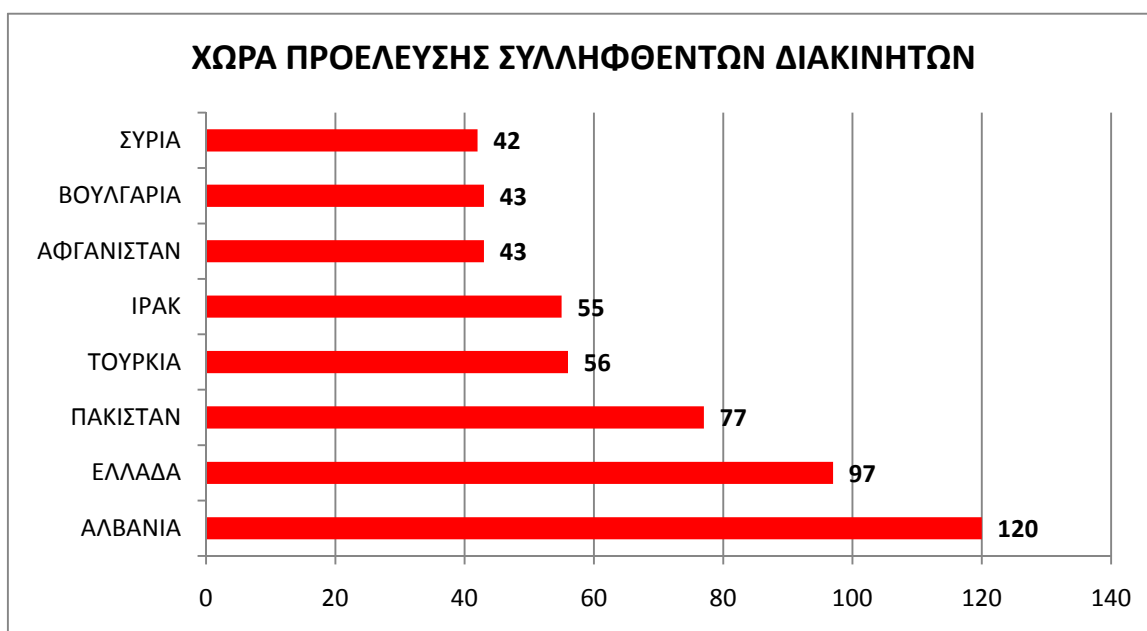
Σε σχέση με τις χώρες προέλευσης των συλληφθέντων το 2012 μεταναστών, οι περισσότεροι προέρχονταν από το Αφγανιστάν και το Πακιστάν. Επίσης, σημαντικά αυξημένος ήταν και ο αριθμός των προερχόμενων από Συρία μεταναστών, γεγονός που συνδέεται με τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα τα τελευταία δύο χρόνια (ΓΡΑΦΗΜΑ 3).

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Σε ότι αφορά τους συλληφθέντες διακινητές, η πλειοψηφία προερχόταν από χώρες προέλευσης των μεταναστών (Αφγανιστάν, Πακιστάν, Ιράκ, κ.λπ.), την Τουρκία που αποτελεί χώρα διέλευσης, ενώ σημαντικός ήταν και ο αριθμός των Ελλήνων διακινητών. Και το 2012 οι συλληφθέντες διακινητές από Αλβανία ήταν οι περισσότεροι σε αριθμό, πλην όμως δεν ήταν ενταγμένοι σε κάποια ευρύτερη εγκληματική ομάδα, δρώντας μεμονωμένα (ΓΡΑΦΗΜΑ 4).

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

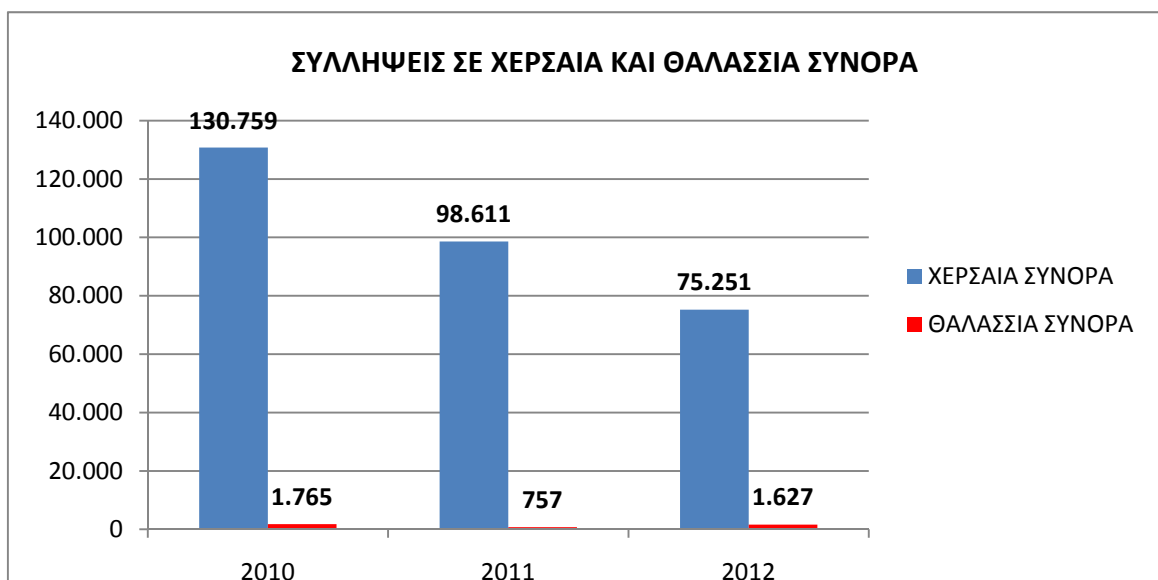
Από την έρευνα των υποθέσεων παράνομης διακίνησης μεταναστών του 2012 δεν εντοπίστηκαν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις στις διαδρομές των μεταναστευτικών ροών και στα βασικά στάδια δράσης των εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιήθηκαν στη συγκεκριμένη δραστηριότητα, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Τα ελληνοτουρκικά

σύνορα (χερσαία και θαλάσσια) αποτελούν τα κύρια σημεία εισόδου στη Χώρα, ενώ τα βασικά στάδια παραμένουν :

- Η αρχική «στρατολόγηση» των υποψήφιων προς μεταφορά μεταναστών.
- Η μεταφορά των μεταναστών σε γειτονικές της Ελλάδας χώρες και κυρίως την Τουρκία.
- Η προώθηση των παράνομων μεταναστών στην Ελλάδα είτε από τα χερσαία, είτε από τα θαλάσσια σύνορα με την Τουρκία.
- Η μεταφορά των παράνομα εισελθόντων μεταναστών με οχήματα ή με τις δημόσιες συγκοινωνίες (Κ.Τ.Ε.Λ., τρένα) στα μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα, Θεσ/νίκη).
- Η προώθηση σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης από θεσμοθετημένα ή μη θαλάσσια σημεία εξόδου, καθώς και από τα διεθνή αεροδρόμια της Χώρας.
- Βασικό στάδιο που διευκολύνει την εξέλιξη της παραπάνω διαδικασίας αποτελεί, επίσης, η **απόκτηση πλαστών αποδεικτικών ταυτότητας** από την πλευρά των παράνομων μεταναστών είτε για τη νόμιμη παραμονή τους στην Ελλάδα, είτε για τη μετάβαση τους σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε ότι αφορά ειδικά την παράνομη είσοδο μεταναστών στην ελληνική επικράτεια το 2012 παρατηρήθηκε αισθητή άνοδος των συλλήψεων στα θαλάσσια σύνορα Ελλάδας – Τουρκίας στην περιοχή του Αιγαίου (ΓΡΑΦΗΜΑ 5).

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

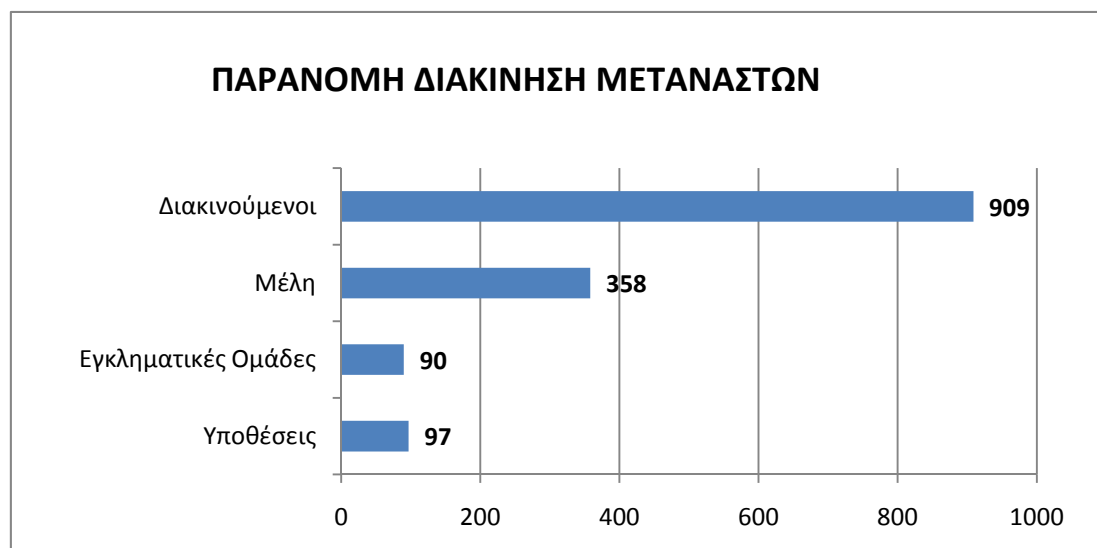
Στην Ελλάδα η δράση των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων κατά το 2012 αφορούσε τη διευκόλυνση εισόδου και τη μεταφορά μεταναστών, τη διευκόλυνση εξόδου αυτών προς χώρες της Ε.Ε. και την πλαστογραφία εγγράφων για τη νόμιμη παραμονή τους στη Χώρα ή τη μετάβαση τους σε χώρες της Ε.Ε. Ειδικότερα οι εγκληματικές ομάδες που αναλύθηκαν, ανάλογα με τη δραστηριότητά τους κατανομούνται ως εξής (ΓΡΑΦΗΜΑ 6):

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

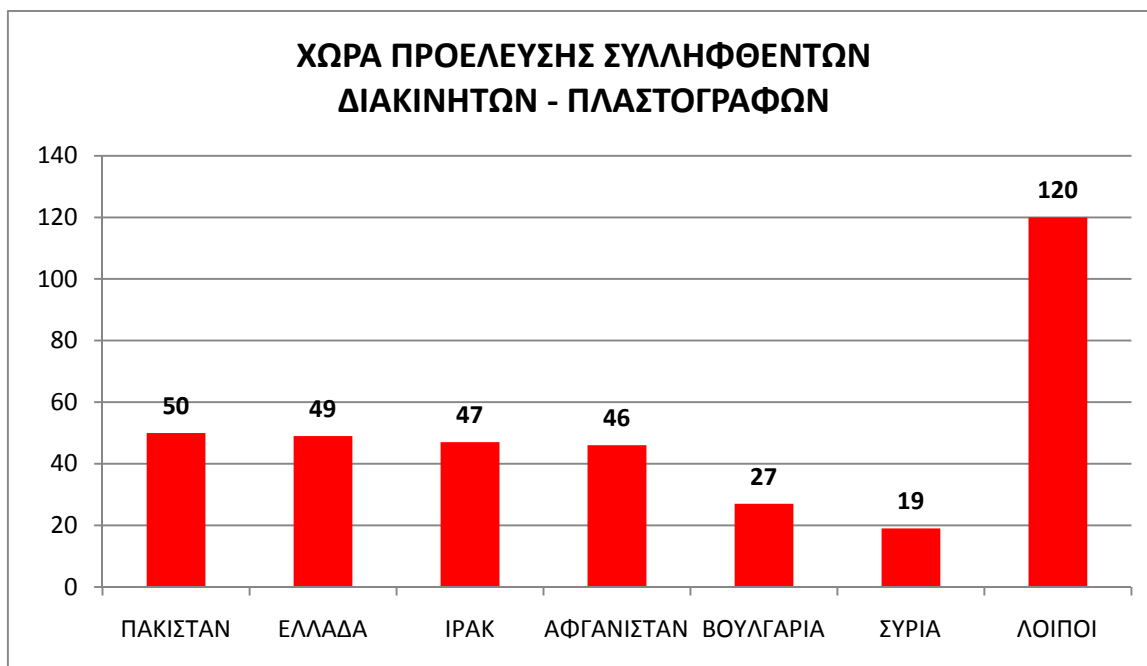
Για τις ανάγκες της παρούσας έκθεσης αναλύθηκαν συνολικά ενενήντα (90) εγκληματικές ομάδες που εξαρθρώθηκαν κατά το 2012 και είχαν εμπλοκή σε τουλάχιστον ενενήντα επτά (97) υποθέσεις παράνομης διακίνησης μεταναστών και πλαστογραφίας. Οι ομάδες αυτές, κατά τη σύλληψη των μελών τους, αποτελούνταν συνολικά από 358 μέλη με το μέγεθός τους να ποικίλει κατά περίπτωση, και διακίνησαν 909 μετανάστες (ΓΡΑΦΗΜΑ 7). Ο αριθμός αυτός αφορά τη δραστηριότητα τους μόνο κατά το 2012, καθώς σε πολλές περιπτώσεις η δράση τους ήταν μεγαλύτερη των δύο (2) ετών.

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

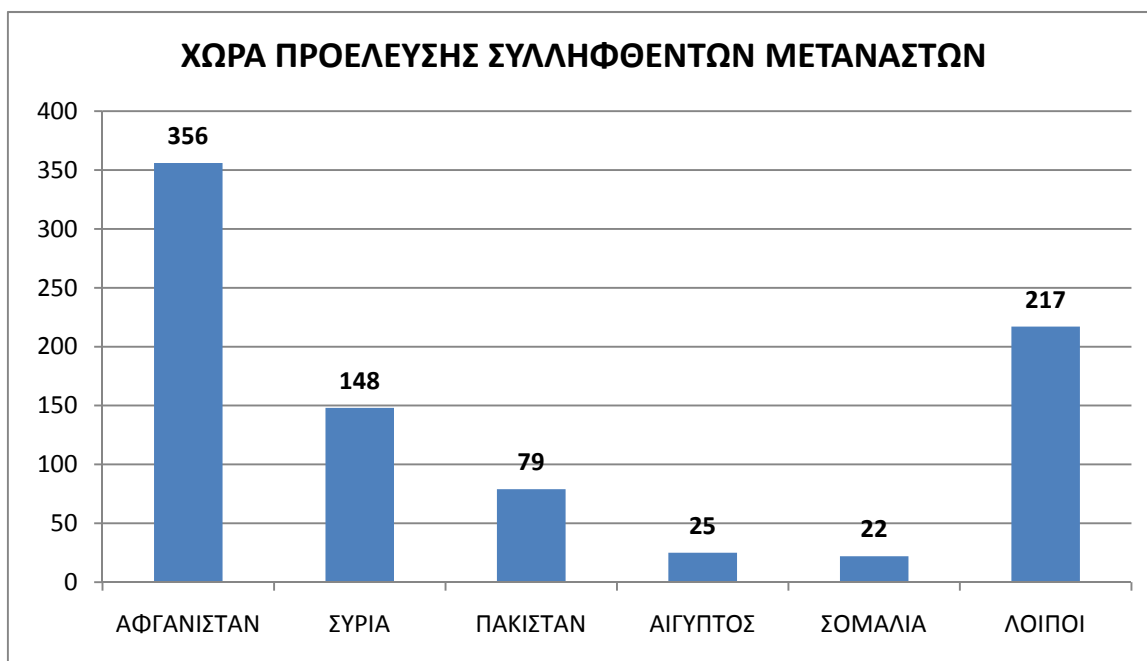

Οι χώρες προέλευσης των συλληφθέντων διακινητών – πλαστογράφων και μεταναστών των παραπάνω υποθέσεων συμβαδίζουν με τα ευρήματα των ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ 3 και 4, με την πλειοψηφία τους να προέρχεται από χώρες της Ασίας (ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ 8 και 9).

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

ΓΡΑΦΗΜΑ 9

Για τον τρόπο δράσης των ανωτέρω εγκληματικών ομάδων προκύπτουν τα εξής:

Ομάδες που διευκολύνουν την παράνομη είσοδο και μεταφορά μεταναστών στην Ελλάδα :

Οι ομάδες αυτές συνεργάζονται με αντίστοιχες από την Τουρκία, οι οποίες αρχικά μεταφέρουν τους μετανάστες από καταλύματα της Κων/πολης στα ελληνοτουρκικά σύνορα και στη συνέχεια προωθούν τους μετανάστες στην Ελλάδα με πλωτά μέσα, κατά τη διάρκεια της νύχτας. Για την μεταφορά των εισελθόντων στην ελληνική επικράτεια μεταναστών χρησιμοποιούνται οχήματα τα οποία οδηγούν ομοεθνείς των μεταφερόμενων, οι οποίοι θεωρούνται αναλώσιμοι, καθώς συνεργάζονται περιστασιακά με αυτές και συνήθως συλλαμβάνονται.

Ομάδες που διευκολύνουν την παράνομη έξοδο μεταναστών από την Ελλάδα : Λόγω των αυξημένων ελέγχων στα λιμάνια της Πάτρας και της Ηγουμενίτσας το ενδιαφέρον για την έξοδο των μεταναστών από την Ελλάδα έχει στραφεί στα διεθνή αεροδρόμια της Χώρας, στα οποία η επιβατική κίνηση αυξάνεται κατακόρυφα τους θερινούς μήνες. Το γεγονός αυτό προσπαθούν να εκμεταλλευτούν οι εγκληματικές ομάδες προκειμένου να προωθήσουν μετανάστες σε χώρες της Ε.Ε. Η πρακτική που ακολουθείται αφορά είτε τον εφοδιασμό των διακινούμενων με γνήσια ταξιδιωτικά έγγραφα τρίτων για την έκδοση καρτών επιβίβασης, είτε την προώθηση γυναικών και ανηλίκων με πλαστά έγγραφα από νόμιμους μετανάστες, με το πρόσχημα της οικογενειακής συμβίωσης. Υπήρξαν, επίσης, περιπτώσεις που οι ομάδες στρατολόγησαν, έναντι αμοιβής, υπαλλήλους του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών προκειμένου να τους διευκολύνουν κατά τον έλεγχο πριν την επιβίβαση. Για την προώθηση των μεταναστών συνήθως προτιμούνται περιφερειακά αεροδρόμια που πιστεύεται ότι οι έλεγχοι είναι πιο χαλαροί.

Σε ότι αφορά τη θαλάσσια οδό προτιμούνται μη θεσμοθετημένα σημεία εξόδου στη Δυτική Ελλάδα όπου ταχύπλοα ή ιστιοφόρα σκάφη αναλαμβάνουν τη μεταφορά των μεταναστών στην Ιταλία.

Ομάδες που δραστηριοποιούνται στην πλαστογραφία αποδεικτικών ταυτότητας και ταξιδιωτικών εγγράφων : Οι ομάδες αυτές δραστηριοποιούνταν για μεγάλο χρονικό διάστημα (μεγαλύτερο των δύο ετών) και τα μέλη τους προέρχονταν από χώρες της Αφρικής και της Ασίας. Πολλές από τα ομάδες είχαν συνεργασία με αντίστοιχες στην Ελλάδα ή το εξωτερικό απ'όπου προμηθεύονταν κλεμμένα ή απολεσθέντα γνήσια ταξιδιωτικά έγγραφα ή αποδεικτικά ταυτότητας, ακόμα και μέσω ταχυδρομείου. Η πλαστογραφία και παραποίηση των εγγράφων γινόταν σε διαμερίσματα του κέντρου της Αθήνας με τη χρήση ειδικού τεχνολογικού εξοπλισμού και με μέτρα ασφαλείας, ώστε να μην κινούνται υποψίες.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Οι βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν την παράνομη διακίνηση μεταναστών εξακολουθούν να είναι πολιτικοί, κοινωνικοί και οικονομικοί. Οι πολεμικές συρράξεις και η πολιτική αστάθεια σε χώρες της Αφρικής και της Ασίας που έχουν ως επακόλουθο την οικονομική τους υποβάθμιση, οδηγούν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού τους στη νόμιμη αλλά, κυρίως, στην παράνομη μετανάστευση με την ελπίδα ενός καλύτερου μέλλοντος.

Η Ελλάδα και οι χώρες τις Ε.Ε. αποτελούν ελκυστικούς προορισμούς λόγω εγγύτητας, οικονομικής και πολιτικής σταθερότητας, αλλά και της δυνατότητας παροχής νομικής προστασίας (πολιτικό άσυλο) και πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας. Η προώθηση των μεταναστών προς τις ευρωπαϊκές χώρες υποβοηθείται σημαντικά και από την ύπαρξη διασποράς και κοινοτήτων από τις χώρες προέλευσης των μεταναστών που επιτρέπουν την γρήγορη και απροβλημάτιστη ενσωμάτωση τους στο νέο κοινωνικό περιβάλλον.

Για την Ελλάδα το πρόβλημα της διακίνησης μεταναστών είναι περισσότερο σύνθετο καθώς αποτελεί, λόγω εγγύτητας και εκτεταμένων συνόρων, τη βασική πύλη εισόδου αυτών προς την Ε.Ε. Με την σταδιακή μείωση των παράνομα εισερχομένων μεταναστών τα τελευταία τρία χρόνια αλλά και τη μείωση των ευκαιριών απασχόλησης λόγω της οικονομικής κρίσης,

που δυσκολεύουν την επιβίωσή τους, το ενδιαφέρον των εγκληματικών ομάδων μετατοπίστηκε από τη διευκόλυνση της εισόδου των μεταναστών στη διευκόλυνση της εξόδου τους από τη Χώρα.

Η αλλαγή αυτή στη δράση των εγκληματικών ομάδων δείχνει τις δυνατότητες προσαρμογής που έχουν στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται. Η διευκόλυνση εξόδου μεταναστών προϋποθέτει τη συνεργασία τους και με ομάδες ή άτομα που πλαστογραφούν ταξιδιωτικά έγγραφα ή αποδεικτικά ταυτότητας, και μπορεί να πραγματοποιηθεί με μεγαλύτερη ασφάλεια μέσα από την εκμετάλλευση του συγκοινωνιακού τομέα αλλά και άλλων νόμιμων δομών.

Τέτοιες νόμιμες δομές αποτελούν επιχειρήσεις μεταναστών (καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, internet café, ανταλλακτήρια συναλλάγματος κ.λπ.) και τουριστικά γραφεία, όπου λαμβάνουν χώρα διαδικασίες που σχετίζονται με την παράνομη δράση των εγκληματικών ομάδων (στρατολόγηση, αγοραπωλησίες νομιμοποιητικών εγγράφων, απόκρυψη και συγκέντρωση μεταναστών, πληρωμές κ.λπ.).

Οι οικονομικοί παράγοντες όμως δεν σχετίζονται μόνο με την ανάγκη των μεταναστών να εγκατασταθούν σε μία νέα χώρα, αλλά αποτελούν και σημαντικό στοιχείο προσέλκυσης ατόμων που αναλαμβάνουν τη μεταφορά και προώθησή τους, λόγω του μεγάλου οικονομικού κέρδους που αποκομίζουν. Τα οικονομικά μεγέθη της παράνομης διακίνησης μεταναστών είναι τέτοια που επιτρέπουν την στρατολόγηση αναλώσιμων μελών στις εγκληματικές ομάδες που αναλαμβάνουν να διεκπεραιώσουν μέρος της διαδικασίας.

Συνήθως αυτοί καρπώνονται ένα πολύ μικρό μέρος των κερδών τα οποία κατευθύνονται στα ηγετικά στελέχη σε Ελλάδα ή το εξωτερικό, εκτός του επίσημου τραπεζικού συστήματος (HAWALA SYSTEM). Σημαντικό παράγοντα προσέλκυσης αποτελεί, επίσης, και η φύση της δραστηριότητας, που εμπεριέχει σχετικά μικρό ρίσκο.

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η Ελλάδα χαρακτηρίζεται ως μια από τις «πύλες εισόδου» των ναρκωτικών ουσιών στην Ε.Ε., καθώς τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της και η στρατηγική της θέση ανάμεσα σε τρεις ηπείρους, την καθιστούν περιοχή ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και δράσης για τα διεθνή δίκτυα διακίνησης ναρκωτικών ουσιών.

Ειδικότερα, η Χώρα μας βρίσκεται πάνω σε έναν από τους κυριότερους δρόμους διακίνησης ναρκωτικών, τον λεγόμενο «Βαλκανικό Άξονα», ο οποίος ενώνει τις περιοχές με τη μεγαλύτερη παραγωγή οπιούχων στον κόσμο (Μέση Ανατολή και Κεντρική Ασία) με τις χώρες της βορειοδυτικής Ευρώπης που καταναλώνουν, κατά κύριο λόγο, τις παραγόμενες ναρκωτικές ουσίες. Παράλληλα, γειτνιάζει με χώρες όπου η δράση εγκληματικών ομάδων είναι ιδιαίτερα έντονη, σε όλες τις μορφές του οργανωμένου εγκλήματος, με προεξέχουσα δραστηριότητα την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών. Τέλος, η ύπαρξη πολλών διεθνών λιμένων και αερολιμένων στην επικράτειά της, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα

εκτεταμένα ελληνικά σύνορα αποτελούν ταυτόχρονα και σύνορα της Ε.Ε., την καθιστούν χώρα εισόδου φορτίων κοκαΐνης, που προέρχονται από χώρες της Αμερικής.

Οι σημαντικότερες ναρκωτικές ουσίες που διακινούνται στη Χώρα μας, με βάση τις υποθέσεις που απασχόλησαν τις ελληνικές Αρχές κατά το 2012, είναι η κάνναβη, η ηρωίνη και η κοκαΐνη.

ΚΑΝΝΑΒΗ

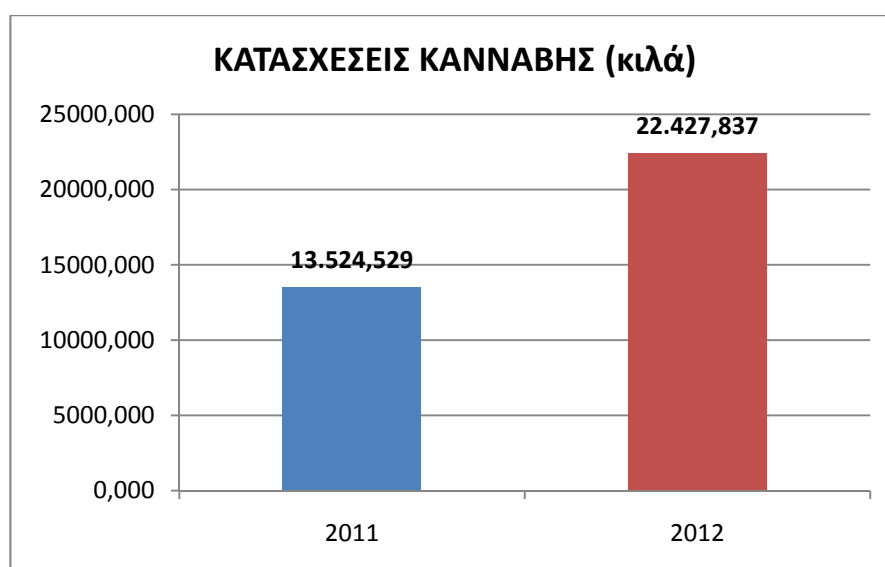
Διακίνηση

Η Ελλάδα αποτελεί χώρα παραγωγής κάνναβης προς κάλυψη της εγχώριας ζήτησης, χώρα προορισμού ποσοτήτων από το εξωτερικό αλλά και χώρα διαμετακόμισης της ουσίας. Στην περιοχή των Βαλκανίων κυριότερη παραγωγός χώρα κάνναβης είναι η Αλβανία και ως εκ τούτου, μεγάλες ποσότητες κάνναβης εισέρχονται στη Χώρα μας από τα ελληνοαλβανικά σύνορα, με προορισμό την Ιταλία μέσω των λιμανιών της Ηγουμενίτσας ή της Πάτρας, ενώ μέρος των εισαγόμενων ποσοτήτων διοχετεύονται εντός της ελληνικής επικράτειας προς εγχώρια κατανάλωση.

Εισαγωγή χαμηλότερης ποιότητας κάνναβης παρατηρείται και από την Π.Γ.Δ.Μ., ενώ ποσότητες κάνναβης εισάγονται και από το Μαρόκο που αποτελεί μία από τις κυριότερες χώρες παραγωγής κάνναβης διεθνώς, με πτωτική ωστόσο τάση. Ειδική μνεία πρέπει να γίνει και στη χρήση του Βαλκανικού Άξονα για την εισαγωγή από την Ασία ακατέργαστης κάνναβης στην Ε.Ε., παράλληλα με την ηρωίνη.

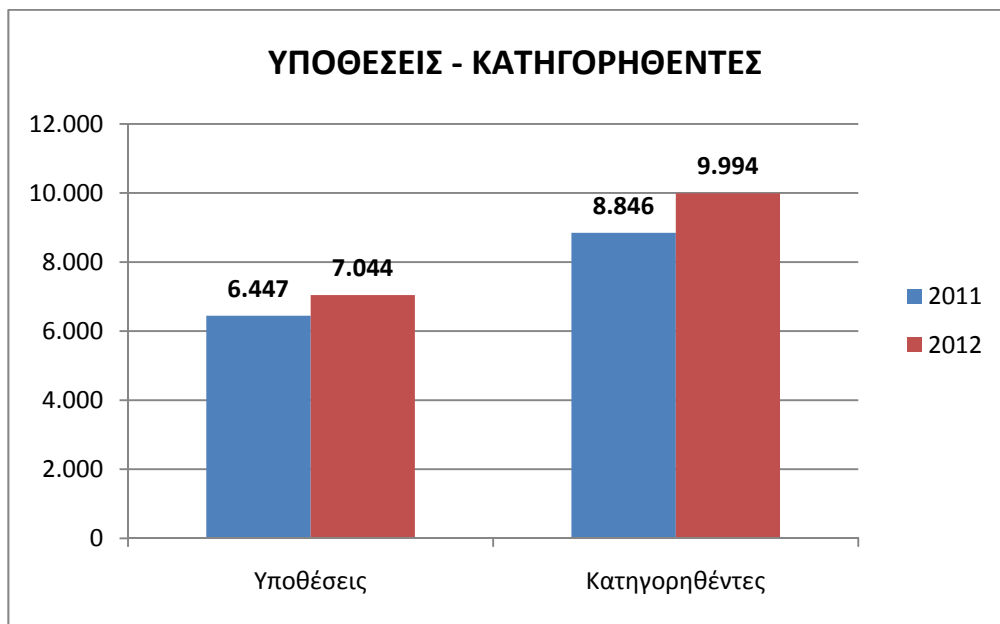
Η συνολική ποσότητα κάνναβης (κατεργασμένης και ακατέργαστης) που κατασχέθηκε στη Χώρα μας από τις αρχές επιβολής του Νόμου το 2012 ήταν περίπου 22.428 κιλά (ΓΡΑΦΗΜΑ 10).

ΓΡΑΦΗΜΑ 10

Αυξημένος εμφανίζεται και ο αριθμός των σχετικών υποθέσεων (7.044 έναντι 6.447 το 2011) και των κατηγορηθέντων ατόμων (9.994 έναντι 7.044 το 2011) (ΓΡΑΦΗΜΑ 11). Οι περισσότεροι κατηγορούμενοι ήταν Έλληνες (7.243) και ακολουθούν οι Αλβανοί (834) και οι Πακιστανοί (138).

ΓΡΑΦΗΜΑ 11

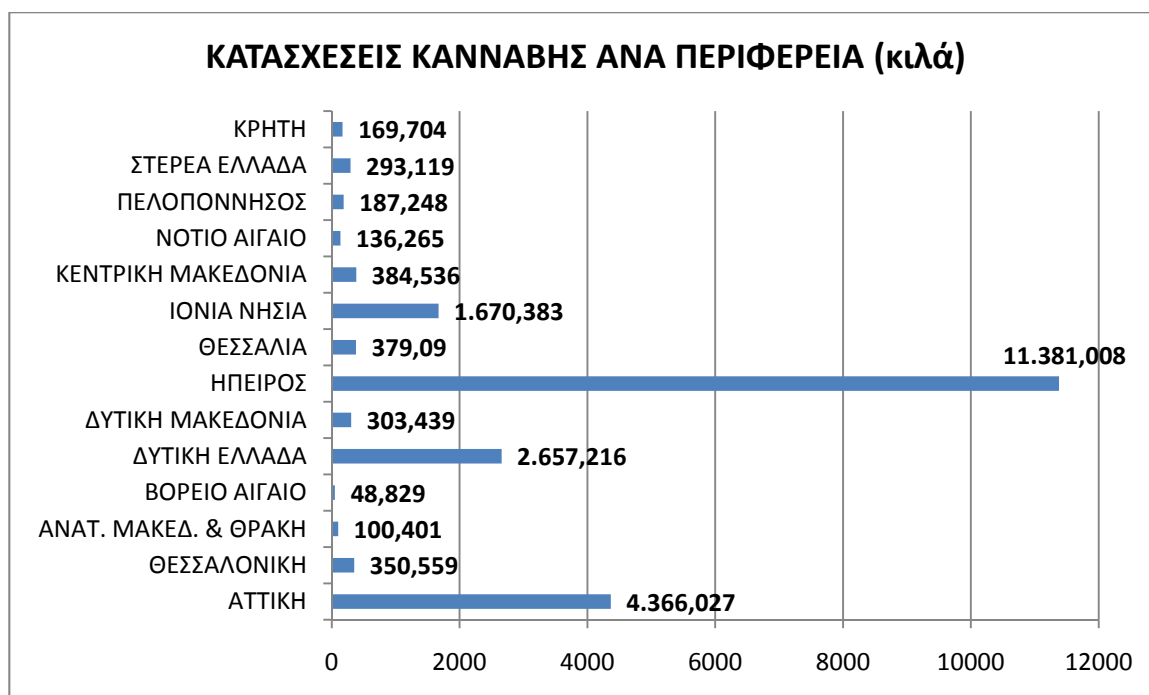

Εγκληματικές Ομάδες

Το ποσοστό του 71,7% των Ελλήνων υπηκόων στο σύνολο των κατηγορηθέντων για εμπλοκή σε υποθέσεις διακίνησης κάνναβης στη Χώρα μας για το 2012, μαρτυρά την σημαντική δραστηριοποίηση εγχώριων εγκληματικών ομάδων στη διακίνηση κάνναβης και την ένταξη Ελλήνων υπηκόων σε αντίστοιχες ξένες που δραστηριοποιούνται στη Χώρα μας.

Η δράση των αλβανικών εγκληματικών ομάδων που διακινούν κάνναβη εξακολουθεί να είναι έντονη στην Ελλάδα. Εκ των 22,5 περίπου τόνων κάνναβης που κατασχέθηκαν συνολικά το 2012, ποσοστό 50% κατασχέθηκε στην Ήπειρο (ΓΡΑΦΗΜΑ 12).

ΓΡΑΦΗΜΑ 12

Ο τρόπος εισαγωγής από την Αλβανία δεν εμφανίζει ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις σε σχέση με το παρελθόν και πραγματοποιείται στις περισσότερες περιπτώσεις από τα χερσαία σύνορα, ενώ έχουν σημειωθεί και προσπάθειες εισαγωγής μέσω θαλάσσης, με ταχύπλοα σκάφη, προς τις ακτές της Κέρκυρας και της Θεσπρωτίας.

Χαρακτηριστικό της δράσης των αλβανικών εγκληματικών ομάδων είναι η χρήση όπλων είτε για την αποφυγή της σύλληψης και τον εκφοβισμό των Αρχών, είτε για την αντιμετώπιση εσωτερικών διαφορών και την εξασφάλιση της εσωτερικής πειθαρχίας.

Εκτός των αλβανικών εγκληματικών ομάδων, κατά το 2012, εντοπίστηκαν στη Χώρα μας και αντίστοιχες αφρικανικές, με μέλη τους να προέρχονται από το Μαρόκο, την Τυνησία ή την Αλγερία. Το γεγονός αυτό συνδέεται με τη θέση του Μαρόκου ως παραγωγού χώρας κάνναβης. Αρκετοί ήταν, επίσης, οι υπήκοοι Βουλγαρίας και Ρουμανίας που κατηγορήθηκαν στη Χώρα μας για διακίνηση κάνναβης.

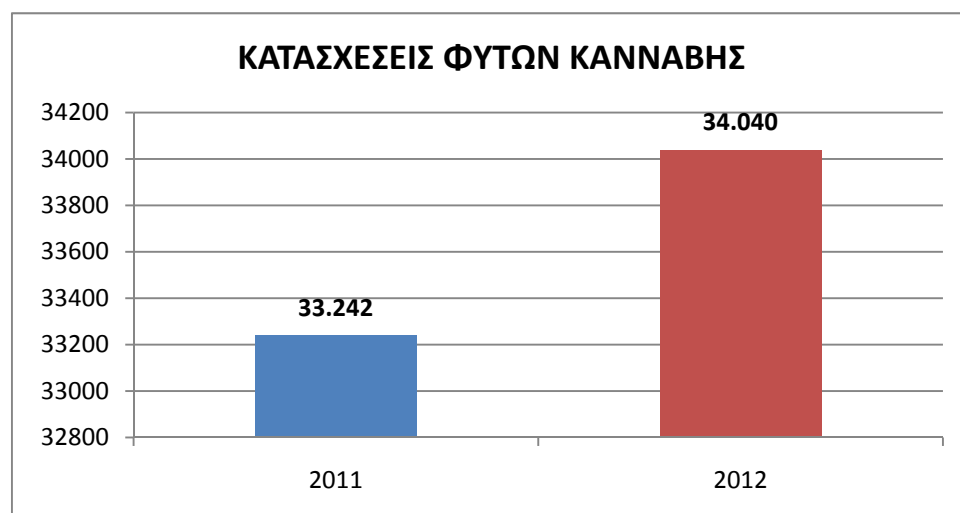
Αξιομνημόνευτη ωστόσο ήταν κατά το 2012 και η εμπλοκή ασιατών (κυρίως Πακιστανών, Αφγανών, Παλαιστινίων, Γεωργιανών, Ιρακινών, Ιρανών κ.λπ.), σε σχετικές υποθέσεις, γεγονός που αποδίδεται σε μια νέα τάση που αφορά τη μεταφορά ακατέργαστης κάνναβης προερχόμενης από το Αφγανιστάν, το Πακιστάν και την Ινδία στην Ευρωπαϊκή αγορά, μέσω της βαλκανικής οδού.

Καλλιέργεια Κάνναβης

Σημαντική εξέλιξη στην πρωτογενή παραγωγή ακατέργαστης κάνναβης εντός της ελληνικής επικράτειας ήταν η μεγάλη αύξηση της παράνομης καλλιέργειας φυτών κάνναβης και ιδιαίτερα της υδροπονικής καλλιέργειας. Η μορφολογία του εδάφους της Χώρας, η οποία επιτρέπει την επιτυχημένη καλλιέργεια κάνναβης σε πολλές περιοχές, καθώς και η αυξημένη ζήτηση της ουσίας, ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες, σε τουριστικούς προορισμούς της Ελλάδας, καθιστούν την Ελλάδα προνομιακό χώρο δράσης για τις εγκληματικές ομάδες που ασχολούνται με την καλλιέργεια της.

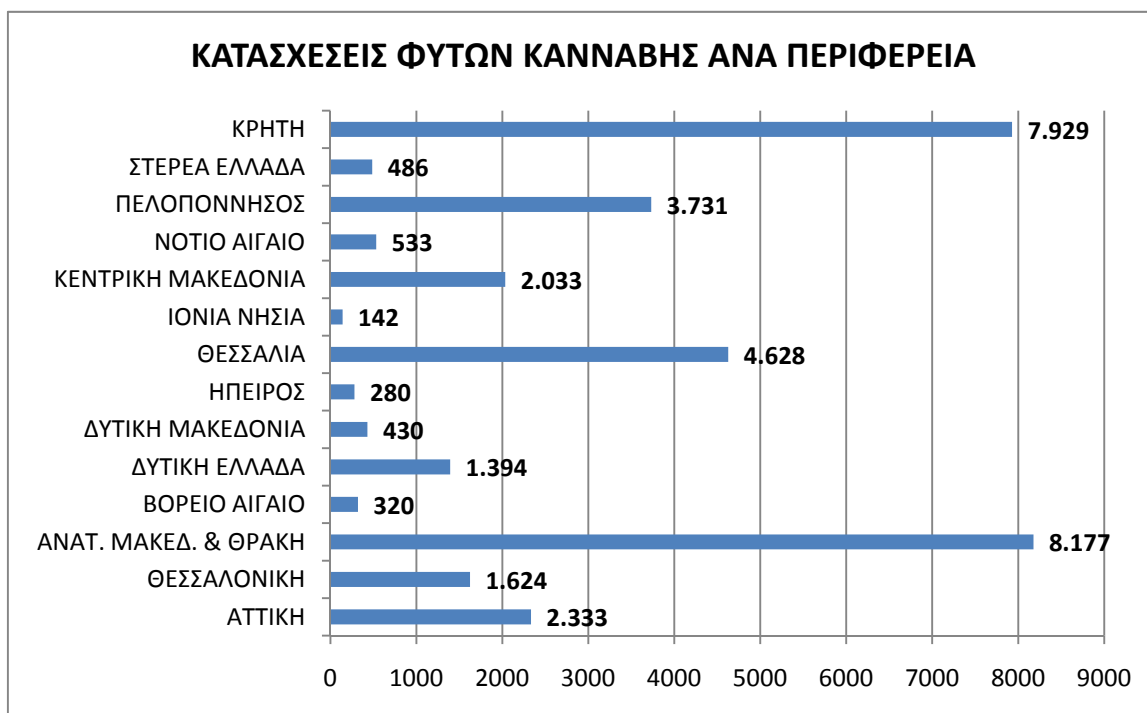
Κατά το 2012 σημειώθηκε αύξηση των κατασχεθέντων δενδρυλλίων κάνναβης στη Χώρα μας, σε σχέση με το 2011 (ΓΡΑΦΗΜΑ 13).

ΓΡΑΦΗΜΑ 13

Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 14 εμφανίζεται ο αριθμός των κατασχεθέντων δενδρυλλίων κατά Περιφέρεια. Από τα στατιστικά στοιχεία προκύπτει η διασπορά της καλλιέργειας των φυτών και της δράσης των εγκληματικών ομάδων σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια.

ΓΡΑΦΗΜΑ 14

Ως προς τους κατηγορηθέντες για την υπόψη δραστηριότητα, οι 588 από τους 788 ήταν Έλληνες, γεγονός το οποίο μαρτυρά την έντονη δραστηριοποίηση ημεδαπών και εγχώριων εγκληματικών ομάδων.

ΗΡΩΙΝΗ

Διακίνηση

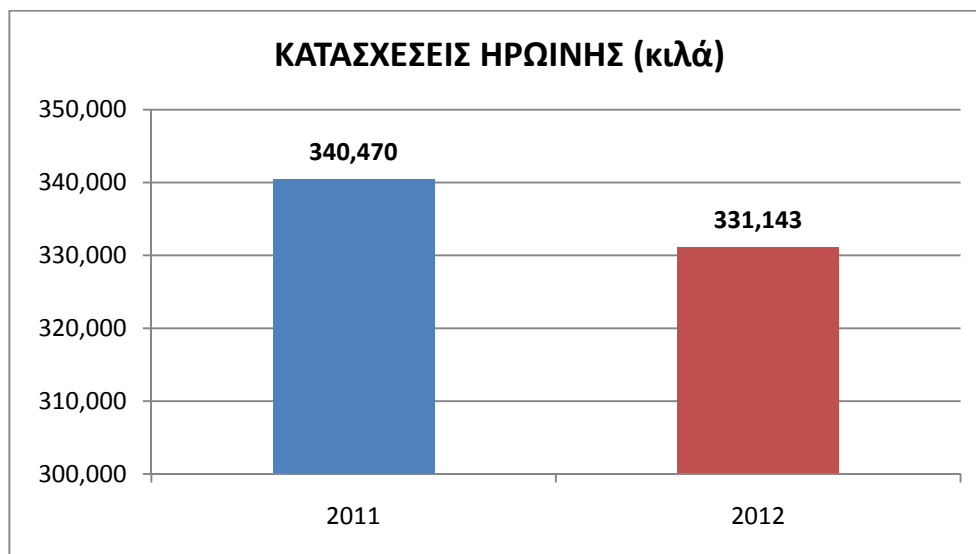
Οι μεγαλύτερες ποσότητες ηρωίνης παγκοσμίως μεταφέρονται και διακινούνται από τα χερσαία εδάφη, ξεκινώντας από τις χώρες παραγωγής (Αφγανιστάν, Τατζικιστάν, Πακιστάν κ.λπ.), περνώντας μέσα από την Τουρκία και ακολουθώντας στη συνέχεια εναλλακτικές διαδρομές, με προορισμό της χώρας της Δυτικής Ευρώπης. Μία εξ αυτών έχει ως βασική κατεύθυνση την Ιταλία, είτε απευθείας μέσω Ελλάδας, είτε μέσω Βουλγαρίας, Π.Γ.Δ.Μ., Αλβανίας και Ελλάδας.

Στην Ελλάδα, η οποία αποτελεί κατεχοχήν ενδιάμεση Χώρα (transit) διακίνησης ηρωίνης που παράγεται από την Ασία και προορίζεται για την Ευρώπη, εντός του 2012 εντοπίστηκαν εννέα (9) εργαστήρια νόθευσης και επανασυσκευασίας ηρωίνης έναντι δεκαεννέα (19) ομοίων το 2011.

Αναφορικά με τη διακίνηση ηρωίνης στη Χώρα μας, οι διακινητές φαίνεται να χρησιμοποιούν κυρίως την οδική μεταφορά των ναρκωτικών. Για τη μεταφορά στρατολογούνται άτομα χωρίς ποινικό παρελθόν ή άτομα που κατέχουν πλαστά έγγραφα.

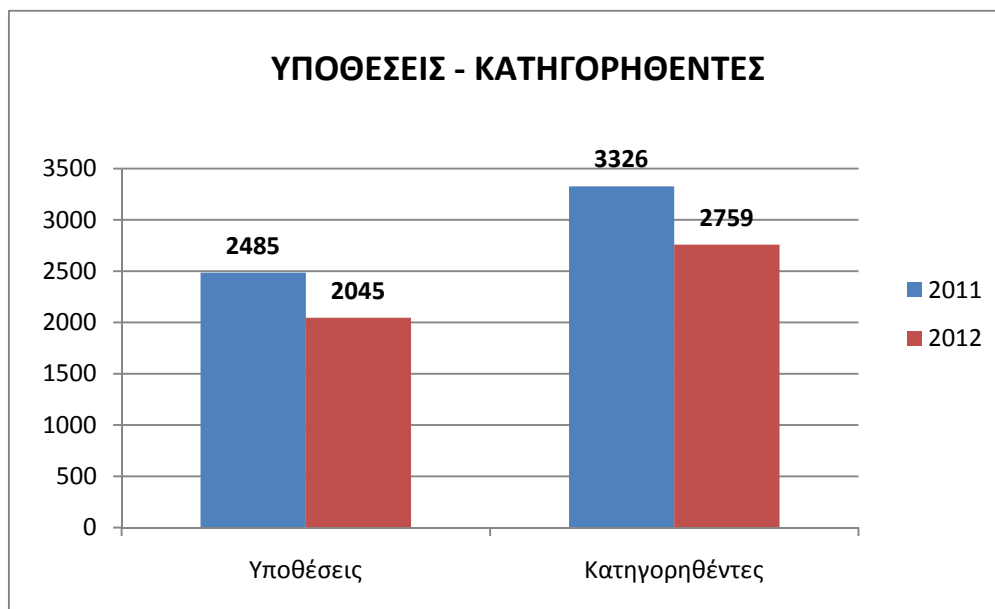
Η συνολική ποσότητα ηρωίνης που κατασχέθηκε στη Χώρα μας από τις αρχές επιβολής του Νόμου ήταν περίπου 331 κιλά, εμφανίζοντας μικρή μείωση σε σχέση με το 2011 (ΓΡΑΦΗΜΑ 15).

ΓΡΑΦΗΜΑ 15

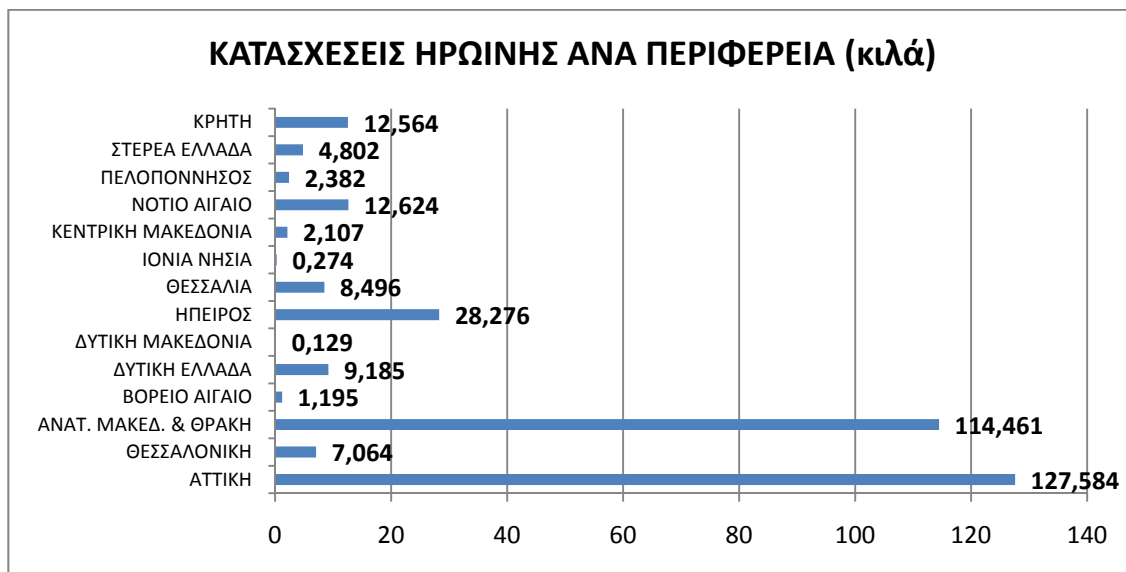
Αντίστοιχα μειωμένος εμφανίζεται και ο αριθμός των σχετικών υποθέσεων (2.045 έναντι 2.485 το 2011) και των κατηγορηθέντων ατόμων (2.759 έναντι 3.326 το 2011) (ΓΡΑΦΗΜΑ 16). Οι περισσότεροι κατηγορούμενοι ήταν Έλληνες (2039) και ακολουθούν οι Αλβανοί (176) και οι Αφγανοί (96).

ΓΡΑΦΗΜΑ 16

Εντός της ελληνικής επικράτειας για το έτος 2012 οι περισσότερες κατασχέσεις ηρωίνης έλαβαν χώρα στις περιφέρειες Αττικής (127,584 κιλά) και Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης (114,461 κιλά). Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 17 εμφανίζονται οι κατασχέσεις κατά περιφέρεια.

ΓΡΑΦΗΜΑ 17

Τα παραπάνω στοιχεία επιβεβαιώνουν σε ένα βαθμό την εισαγωγή ηρωίνης από την Τουρκία στη Χώρα μας και την εξαγωγή αυτής από την Ήπειρο.

Εγκληματικές Ομάδες

Ο τρόπος δράσης των εν λόγω εγκληματικών ομάδων διακρίνεται στα στάδια της εισαγωγής, εσωτερικής διακίνησης και της προώθησης των ναρκωτικών σε άλλα κ-μ της Ε.Ε. Τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και συγκέντρωσης υλοποιούνται εκτός της Ελλάδας. Αναφορικά με το στάδιο της διακίνησης εντός της Χώρας διαπιστώνεται η δράση εγχώριων ολιγομελών ομάδων, οι οποίες είτε συνεργάζονται, είτε αποτελούν υποομάδες ευρύτερων δικτύων των Χωρών από όπου εισάγονται οι ναρκωτικές ουσίες που διακινούνται. Η εσωτερική διακίνηση γίνεται κυρίως στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Χώρας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη).

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η δράση των αλβανικών εγκληματικών ομάδων στη διακίνηση της ηρωίνης. Στη Χώρα μας η δράση των αλβανικών εγκληματικών ομάδων είναι ιδιαίτερα έντονη, αφού καλύπτει αρκετές μορφές εγκληματικότητας, και κυρίως την διακίνηση ναρκωτικών ουσιών. Ειδικότερα για τη διακίνηση ηρωίνης, οι αλβανικές εγκληματικές ομάδες έχουν αναλάβει την οργάνωση της προμήθειας, της μεταφοράς, της προώθησης, ακόμα και της πώλησης σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Η δράση των εγκληματικών ομάδων στη διακίνηση ηρωίνης σε πολλές περιπτώσεις συνδυάζεται και με άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, όπως οι κλοπές οχημάτων, η κυκλοφορία παραχαραγμένων νομισμάτων, η πλαστογραφία, η εμπορία ανθρώπων, η διακίνηση μεταναστών, το λαθρεμπόριο τσιγάρων κ.ά., ενώ έχουν σημειωθεί και περιπτώσεις παράλληλης μεταφοράς ηρωίνης και άλλων ναρκωτικών, κυρίως κοκαΐνης.

ΚΟΚΑΪΝΗ

Διακίνηση

Τα κύρια σημεία εισόδου της κοκαΐνης που διακινείται λαθραία από την Λατινική Αμερική προς την Ευρώπη, είτε απευθείας, είτε μέσω της Δυτικής Αφρικής, φαίνεται να είναι η

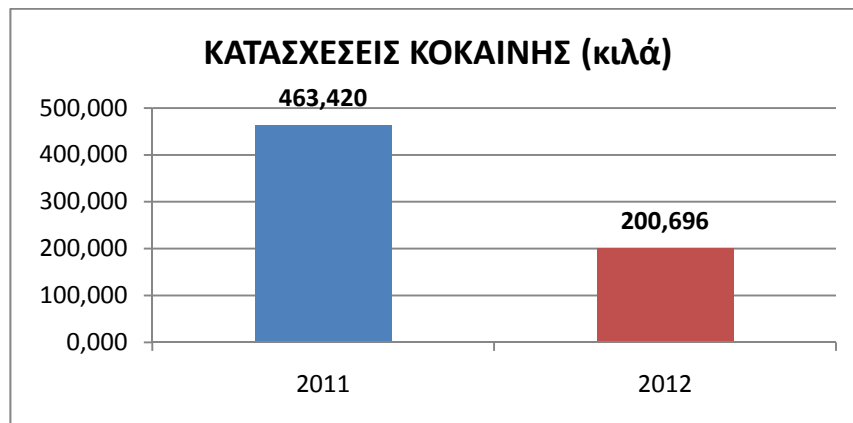
Ισπανία και η Πορτογαλία και δευτερευόντως η Χώρα μας και η Ιταλία. Η Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης θεωρείται ιδανική χώρα για τη θαλάσσια μεταφορά κοκαΐνης, είτε απευθείας από τις χώρες παραγωγής της Νοτίου Αμερικής, είτε μέσω των ενδιάμεσων λιμένων της Ισπανίας και της Ιταλίας.

Η Ελλάδα λειτουργεί κυρίως ως πύλη εισόδου της ουσίας στην Ε.Ε. με προορισμό τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης και δευτερευόντως ως χώρα προορισμού για εγχώρια κατανάλωση. Ωστόσο, το δρομολόγιο της κοκαΐνης από την Ελλάδα προς τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης λειτουργεί και αντίστροφα, με ποσότητες κοκαΐνης να φτάνουν στη Χώρα μας αεροπορικώς από την Ιβηρική Χερσόνησο, το Βέλγιο και την Ουγγαρία, είτε για εγχώρια κατανάλωση, είτε με προορισμό την Τουρκία.

Ο φόβος εντοπισμού των διακινητών, τους ωθεί στην εξεύρεση νέων μεθόδων διακίνησης. Μία τέτοια μέθοδος που έχει εντοπιστεί και στην Ελλάδα αποτελεί η ενδοσωματική μεταφορά ναρκωτικών ουσιών.

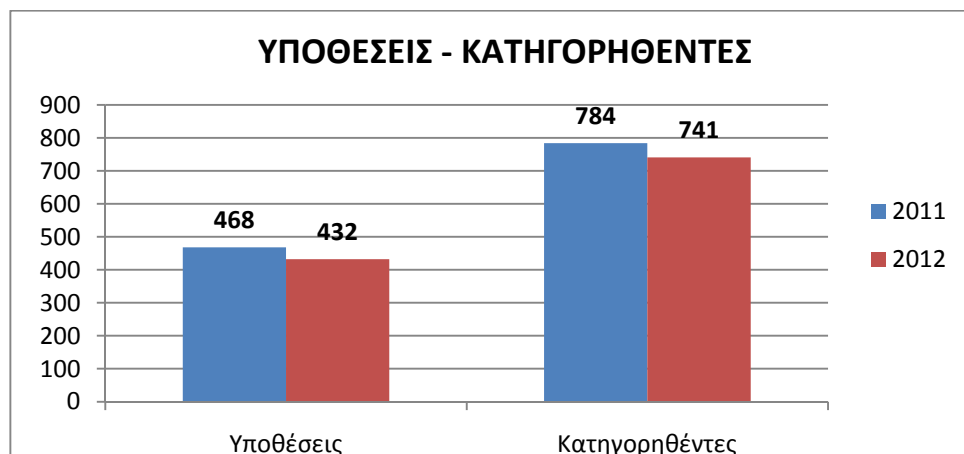
Η συνολική ποσότητα κοκαΐνης που κατασχέθηκε στη Χώρα μας από τις διωκτικές αρχές το 2012 ήταν περίπου 200 κιλά, εμφανίζοντας μείωση σε σχέση με το 2011 (ΓΡΑΦΗΜΑ 18).

ΓΡΑΦΗΜΑ 18

Μειωμένος εμφανίζεται και ο αριθμός των σχετικών υποθέσεων (432 έναντι 468 το 2011) και των κατηγορηθέντων ατόμων (741 έναντι 784 το 2011) (ΓΡΑΦΗΜΑ 19). Οι περισσότεροι κατηγορούμενοι ήταν Έλληνες (422) και ακολουθούν οι Αλβανοί (217) και οι Νιγηριανοί (12).

ΓΡΑΦΗΜΑ 19

Εγκληματικές Ομάδες

Η δραστηριότητα των εμπλεκόμενων εγκληματικών ομάδων εμφανίζεται μειωμένη λόγω της υψηλής τιμής της εν λόγω ουσίας σε συνδυασμό με την παρούσα οικονομική κατάσταση της Χώρας, παρόλο που η κοκαΐνη συνήθως διακινείται στα εύπορα οικονομικά στρώματα.

Επιπλέον, εκ των προαναφερομένων στατιστικών στοιχείων προκύπτει η ενεργός δραστηριοποίηση Ελλήνων, Αλβανών και Νιγηριανών υπηκόων στη διακίνηση της ουσίας εντός της Χώρας.

Σε εθνικό επίπεδο, οι εν λόγω εγκληματικές ομάδες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο τόσο στον τομέα της εισαγωγής μέσω των Αερολιμένων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και των νησιών του Αιγαίου από την Τουρκία, όσο και της διανομής τους σε επίπεδο δρόμου. Η παρουσία μελών τους στους δρόμους δεν αποσκοπεί μόνο στην πώληση κοκαΐνης αλλά και στη στρατολόγηση νέων μελών, υπηκόων χωρών Ε.Ε., χωρίς ποινικό παρελθόν.

Ο μεγάλος αριθμός Ελλήνων που κατηγορήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος για εμπλοκή σε υποθέσεις κοκαΐνης ερμηνεύεται από το γεγονός ότι τα ηγετικά στελέχη των εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στη διακίνηση κοκαΐνης στρατολογούν υπηκόους των χωρών διαμετακόμισης ή προορισμού για τη μεταφορά – διακίνηση της ουσίας.

Ο αριθμός των εμπλεκόμενων υπηκόων Αλβανίας μαρτυρά την δραστηριοποίηση και αλβανικών εγκληματικών ομάδων στη Χώρα μας, οι οποίες ωστόσο έχουν ως κύρια δραστηριότητά τους τη διακίνηση κάνναβης και ηρωίνης και δευτερευόντως τη διακίνηση κοκαΐνης. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνουν και οι κατασχέσεις ναρκωτικών από υπηκόους Αλβανίας εντός του 2012 από την Ελληνική Αστυνομία (15,602 κιλά κοκαΐνης, 184,087 κιλά ηρωίνης και 10.180,111 κιλά ακατέργαστης κάνναβης).

Όπως και με την ηρωίνη, η δράση των εγκληματικών ομάδων στη διακίνηση κοκαΐνης στη Χώρα μας συνδυάζεται σε πολλές περιπτώσεις και με άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, όπως η εμπορία ανθρώπων, η διακίνηση όπλων, η διακίνηση μεταναστών, οι κλοπές οχημάτων, το «ξέπλυμα χρήματος» κ.ά.

ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Τα συνθετικά ναρκωτικά, τα τελευταία χρόνια, είναι μετά την κάνναβη οι πιο διαδεδομένες ναρκωτικές ουσίες στην Ευρώπη. Η παραγωγή των συνθετικών ναρκωτικών στην Ε.Ε. ελέγχεται όλο και περισσότερο από εγκληματικές ομάδες της Ολλανδίας και του Βελγίου, που αναλαμβάνουν την ευρείας κλίμακας διακίνηση τους στην Ευρώπη και σε τρίτες χώρες.

Εκτός της Ολλανδίας, σημαντικό ρόλο στην παραγωγή συνθετικών ναρκωτικών έχουν η Κίνα, που είναι η μεγαλύτερη πηγή των βασικών προδρόμων χημικών ουσιών που απαιτούνται για την παραγωγή των αμφεταμινών και του ecstasy, η Πολωνία, που αποτελεί τον κύριο προμηθευτή αμφεταμινών ecstasy, καθώς και η Βουλγαρία, που καθίσταται σταδιακά χώρα στην οποία παράγονται παράνομα και στη μεγαλύτερη κλίμακα στην Ευρώπη αμφεταμίνες, ecstasy και πρόδρομες ουσίες.

Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, η εξάπλωσή τους δεν βρίσκεται στα επίπεδα άλλων κρατών, ούτε έχει αναφερθεί σχετική δράση οργανωμένης εγκληματικής ομάδας. Οι κατασχέσεις ECSTASY και LSD είναι πλέον ελάχιστες, ενώ μεγάλη μείωση παρουσιάζουν και οι κατασχέσεις μεθαδόνης.

Εντός του 2012 εντοπίστηκε, αποκλειστικά στην Αθήνα, συνθετική ουσία, η οποία συναντάται με διάφορες ονομασίες όπως **μεθ, ice, sisa, shisa, sise, κρύσταλλο**, κ.ά. Πρόκειται για κρυσταλλική μεθαμφεταμίνη, ουσία που ανήκει στις διεγερτικές εξαρτησιογόνες και χρήση της κάνουν άτομα εξαρτημένα στην ηρωίνη. Διακινητές της ουσίας είναι κυρίως αλλοδαποί, (Πακιστανοί, Ιρανοί, Αφγανοί και Κούρδοι), οι οποίοι παράλληλα διακινούν και ηρωίνη.

Ενδεικτικά γνωρίζεται ότι οι σχετικές κατασχέσεις του 2012 της τάξης περί του ενός κιλού συνολικά, αφορούσαν σε μικροδιακίνηση και όχι σε οργανωμένη δραστηριότητα.

Μια μέθοδος διακίνησης ελεγχόμενων συνθετικών ναρκωτικών ουσιών αλλά και των μη ελεγχόμενων νέων συνθετικών ναρκωτικών, η οποία παρατηρείται σε μεμονωμένες περιπτώσεις και δεν αποτελεί ακόμα κύριο χαρακτηριστικό των εγκληματικών οργανώσεων της Χώρας μας, είναι η διακίνηση μέσω διαδικτύου. Παραγγελίες γίνονται μέσω παράνομων φαρμακείων στο Διαδίκτυο και στόχο έχουν κυρίως το νεανικό κοινό. Οι ουσίες αυτές διακινούνται λαθραία και μέσω του ταχυδρομείου.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Για τις ανάγκες της παρούσας έκθεσης στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας περιλαμβάνονται η κλοπή (άρθρο 372 Π.Κ.), η διακεκριμένη περίπτωση κλοπής (άρθρο 374 Π.Κ.) και η ληστεία (άρθρο 380 Π.Κ.).

Κατά το 2012 οι διωκτικές αρχές ασχολήθηκαν με πλήθος σχετικών υποθέσεων, πλην όμως οι περισσότερες από αυτές δεν σχετίζονταν με τη δράση εγκληματικών ομάδων. Οι ληστείες και οι κλοπές, ως εγκληματική δραστηριότητα διαπράττονται ως επί το πλείστον από μεμονωμένους δράστες ή μικρές εγκληματικές ομάδες που δεν έχουν απαραίτητα τα χαρακτηριστικά των οργανωμένων ομάδων.

Το 2012, σε σχέση με το 2011, οι καταγεγραμμένες κλοπές – διαρρήξεις καθώς και οι κλοπές τροχοφόρων παρουσίασαν μείωση. Παρόμοια ήταν η στατιστική εικόνα που αποτυπώθηκε και στις ληστείες. Συγκεκριμένα, στις κλοπές – διαρρήξεις καταγράφηκε μείωση 9,27% (87.912 από 96.895), στις κλοπές τροχοφόρων μείωση 3,37% (32.253 από 31.166) και στις ληστείες μείωση 9,70% (5.992 από 6.636). Αντίθετα, αύξηση παρουσιάζουν τα τελευταία χρόνια οι ληστείες σε οικίες. Συγκεκριμένα, το 2012 καταγράφηκε αύξηση κατά 30,45% (1.191 από 913) στις ληστείες που έγιναν εντός οικιών σε σχέση με το 2011.

Τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας συνήθως αποτελούν προπαρασκευαστικές πράξεις άλλων σοβαρότερων εγκλημάτων, καθώς σε αρκετές περιπτώσεις η κλοπή π.χ. ενός τροχοφόρου γίνεται με σκοπό να χρησιμοποιηθεί για τη διάπραξη ληστειών, τη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών, την παράνομη διακίνηση μεταναστών κ.λπ.

Επίσης, στις περιπτώσεις που η διάπραξη του εγκλήματος δεν εξελιχθεί σύμφωνα με το σχέδιο των δραστών είναι πιθανή η κλιμάκωση του σε άλλο σοβαρότερο. Για παράδειγμα, η είσοδος σε μία οικία με σκοπό την κλοπή αντικειμένων, στην περίπτωση που οι δράστες γίνουν αντιληπτοί, μπορεί να εξελιχθεί σε ληστεία ή ακόμα και σε ανθρωποκτονία.

Τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας στην παρούσα έκθεση χωρίζονται σε τρεις (3) κατηγορίες:

- Ληστείες.
- Κλοπές – διαρρήξεις και
- Κλοπές τροχοφόρων

Οι εγκληματικές ομάδες που επιδίδονται στις συγκεκριμένες εγκληματικές δραστηριότητες διαπράττουν κατά κύριο λόγο:

- **ένοπλες ληστείες** σε τράπεζες, δημόσιες επιχειρήσεις, εμπορικά καταστήματα, χρηματοπιστολές και οικίες.
- **διαρρήξεις οικιών**, εγκαταστάσεων επιχειρήσεων και άλλων καταστημάτων που εμπορεύονται είδη μεγάλης αξίας (κοσμήματα, ηλεκτρονικές συσκευές, μεταλλικά αντικείμενα κ.λπ.)

Οι ανωτέρω ομάδες απαρτίζονται ως επί το πλείστον από 3-10 άτομα και η δράση τους δεν εκτείνεται σε μεγάλα γεωγραφικά όρια. Η κατάσταση τους μπορεί να γίνει με βάση την εθνική τους σύνθεση, η οποία σε ελάχιστες περιπτώσεις είναι ανομοιογενής. Τα περισσότερα μέλη τους προέρχονται κυρίως από τις βαλκανικές χώρες, στις οποίες καταλήγει και ένα μεγάλο μέρος των κλαπέντων αντικειμένων και κερδών.

Μεγαλύτερη δραστηριότητα τόσο στη διάπραξη ληστειών, όσο και στη διάπραξη κλοπών εμφανίζουν οι αντίστοιχες αλβανικές και ελληνικές. Οι εγκληματικές ομάδες με μέλη από τη Ρουμανία επιδίδονται κυρίως σε κλοπές με διάρρηξη, που χρειάζονται ιδιαίτερες τεχνικές ικανότητες για να διαπραχθούν, με τη δράση τους να εκτείνεται σε διάφορες περιοχές της Χώρας. Οι βουλγαρικές εγκληματικές ομάδες διαπράττουν κυρίως κλοπές σε περιοχές της Βόρειας Ελλάδας έχοντας ως στόχο εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας από τις οποίες αφαιρούν καλώδια χαλκού και μεταλλικά αντικείμενα. Μικρότερη δραστηριότητα παρουσιάζουν εγκληματικές ομάδες από τις λοιπές βαλκανικές χώρες αλλά και από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Κατά κανόνα οι παραπάνω ομάδες έχουν επίπεδη ή ημι-ιεραρχική δομή, ενώ διατηρούν διασυνδέσεις με τη χώρα καταγωγής τους.

Από τα στοιχεία του 2012 προκύπτει ότι οι εγκληματικές ομάδες που διαπράττουν εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας δεν διαπλέκονται σχεδόν ποτέ με διεφθαρμένους κρατικούς λειτουργούς με εξαίρεση όσες διαπράττουν κλοπές οχημάτων, σε αντίθεση με άλλες μορφές οργανωμένης εγκληματικότητας, (εμπόριο ναρκωτικών ουσιών, εμπόριο ανθρώπων κ.α.) όπου παρατηρούνται τέτοιου είδους συναλλαγές και συνεργασίες για τη διευκόλυνση ή την κάλυψη παράνομων δραστηριοτήτων.

ΛΗΣΤΕΙΕΣ

Στην πλειοψηφία τους διαπράττονται από άτομα που έχουν παρελθόν σε σοβαρά αδικήματα, όπως κλοπές και ληστείες καταστημάτων, τραπεζών, ανθρωποκτονίες κ.λπ. Το γεγονός αυτό αποτυπώνεται στη μεθοδικότητα με την οποία δρουν και στο συντονισμό των ενεργειών τους, που δείχνει επαγγελματισμό και σοβαρότητα.

Οι εγκληματικές ομάδες που διαπράττουν ληστείες έχουν ως κύριο χαρακτηριστικό την άσκηση βίας προς τα θύματα τους ως ένδειξη αποφασιστικότητας για την πραγματοποίηση των στόχων τους. Στην προσπάθειά τους αυτή σημαντικό ρόλο έχει ο βαρύς οπλισμός που συνήθως φέρουν. Για να αποφύγουν την σύλληψη, δε διστάζουν να πυροβολήσουν εναντίον αστυνομικών, φρουρών τραπεζών ή πολιτών, ακόμα και με ανθρωποκτόνο πρόθεση.

Η τέλεση μιας ή περισσότερων ληστειών ξεκινά συνήθως από την κλοπή οχημάτων (αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες) τα οποία χρησιμοποιούνται ως μέσα διαφυγής, και στη συνέχεια εγκαταλείπονται, αφού διαπραχθεί το έγκλημα. Έχει, επίσης, παρατηρηθεί ότι σε αρκετές ληστείες σε οικίες, οι δράστες αφαιρούν τα κλειδιά των οχημάτων των ενοίκων και αποχωρούν με αυτά.

Ιδιαίτερη κατηγορία ληστειών αποτελούν αυτές σε βάρος χρηματοπιστωτών οι οποίες δε διαπράττονται στο ίδιο σημείο ή τραπεζικό κατάστημα. Αυτό οφείλεται στο ότι το συγκεκριμένο έγκλημα δε διαπράττεται συχνά, οι δράστες είναι έμπειροι και ικανοί να προφυλάσσονται, ενώ για την επίτευξή του απαιτείται μελέτη του χώρου και παρακολούθηση των θυμάτων, γεγονός που εκθέτει τους δράστες στον κίνδυνο αναγνώρισής τους, αν παρευρεθούν στο ίδιο σημείο ξανά.

ΚΛΟΠΕΣ

Κλοπές - Διαρρήξεις

Το μεγαλύτερο ποσοστό των κλοπών που διαπράχθηκαν στην Ελλάδα το 2012 αφορά μεμονωμένους περιστασιακούς δράστες, ενώ ένα μικρό ποσοστό τους αποδίδεται στη δράση εγκληματικών ομάδων (380 περιπτώσεις από τις 87.912). Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, αφαιρούνται πολύτιμα αντικείμενα και χρήματα από οικίες με διάρρηξη, ενώ σε λιγότερες περιπτώσεις από εμπορικές επιχειρήσεις που πωλούν είδη μεγάλης αξίας (κοσμηματοπωλεία, καταστήματα ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.).

Οι εγκληματικές ομάδες που εμπλέκονται στη συγκεκριμένη δραστηριότητα συνηθίζουν να διαπράττουν κλοπές με διάρρηξη σε οικίες και καταστήματα. Τα αφαιρεθέντα αντικείμενα είναι συνήθως μεγάλης αξίας, ενώ σε πολλές περιπτώσεις διάρρηξης οικιών, βρίσκουν τα κλειδιά πολυτελών οχημάτων τα οποία αφαιρούν και τα χρησιμοποιούν για τη διαφυγή τους και για μεταφορά των κλοπιμαίων, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Επίσης, μεγάλη εξάπλωση εμφανίζουν οι κλοπές μεταλλικών αντικειμένων από εγκαταστάσεις οργανισμών κοινής ωφέλειας (καλώδια χαλκού, μετασχηματιστές ηλεκτρικού ρεύματος κ.λπ.), ιδιωτικές επιχειρήσεις ακόμα και δημόσιους χώρους.

Οι ανωτέρω εγκληματικές ομάδες συνήθως δρουν μεθοδικά εντοπίζοντας αρχικά το στόχο τους (οικία, κατάσταση, εγκατάσταση), ενώ στη συνέχεια τον παρακολουθούν προκειμένου να διαπιστώσουν τις συνθήκες των ενοίκων ή των απασχολούμενων σε αυτόν. Αφού πραγματοποιήσουν σχετικές αυτοψίες αποφασίζουν για το χρόνο και τον τρόπο διάπραξης της κλοπής – διάρρηξης και εισέρχονται εντός αυτών συνήθως κατά τις νυχτερινές ώρες, αφαιρώντας αντικείμενα αξίας (χρήματα, τιμαλφή, μικροηλεκτρονικές συσκευές, κινητά τηλέφωνα κ.λπ.), ακόμα και οχήματα.

Η διάπραξη μια κλοπής – διάρρηξης μπορεί εύκολα να μετατραπεί σε ληστεία αν τα θύματα αντιληφθούν τους δράστες της σε βάρος τους επίθεσης και οι τελευταίοι, αντί να τραπούν σε φυγή, τους ακινητοποιήσουν με τη χρήση ή την απειλή χρήσης βίας.

Τα αντικείμενα που αφαιρούνται αποθηκεύονται σε χώρους που βρίσκονται σε ασφαλείς τοποθεσίες που επιλέγουν οι εγκληματικές ομάδες, είτε διοχετεύονται άμεσα στις χώρες προέλευσης των μελών τους προκειμένου να πωληθούν. Τα χρηματικά κέρδη μεταφέρονται, επίσης, στο εξωτερικό με συγγενείς των δραστών ή μέσω εταιρειών διεθνών συναλλαγών.

Οι εγκληματικές ομάδες από την Αλβανία τη Ρουμανία και τη Γεωργία που δρουν στην Ελλάδα έχουν ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό εξειδίκευσης στη δράση τους, καθώς καταφέρνουν να διαπράττουν μεγάλο αριθμό διαρρήξεων χωρίς να γίνονται αντιληπτοί και να αφήνουν ίχνη.

Κλοπές Τροχοφόρων

Οι κλοπές οχημάτων αποτελούν μια εγκληματική δραστηριότητα ιδιαίτερα κερδοφόρα. Αυτός είναι ο κύριος λόγος εμπλοκής και δραστηριοποίησης του εγκληματικών ομάδων σε αυτό το πεδίο. Αποτελεί δε εγκληματική δραστηριότητα με διεθνή διάσταση, καθώς πολλά από τα κλαπέντα στη Χώρα μας οχήματα προωθούνται σε γειτονικές χώρες για πώληση ή διάλυση.

Η Ελλάδα μπορεί να χαρακτηριστεί χώρα προέλευσης, ενδιάμεσος προορισμός αλλά και χώρα προορισμού, αναφορικά με τη διακίνηση και διάθεση κλεμμένων οχημάτων από εγκληματικές ομάδες. Πολλά από τα κλεμμένα οχήματα στη Χώρα μας εξάγονται σε τρίτες χώρες από εγκληματικές ομάδες οι οποίες, παράλληλα, εισάγουν κλεμμένα οχήματα τα οποία διαθέτουν στην παράνομη αγορά. Επίσης, η Χώρα μας αποτελεί ένα πρόσφορο ενδιάμεσο προορισμό για εγκληματικές ομάδες που διακινούν κλεμμένα οχήματα από χώρες της Δυτικής Ευρώπης προς χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Ασίας.

Οι συνηθέστερες εθνικότητες των μελών που απαρτίζουν τις εγκληματικές ομάδες είναι αλβανικές, ρουμανικές, βουλγαρικές, ρωσικές, τουρκικές, γεωργιανές και σε ορισμένες περιπτώσεις, χωρών της Μέσης Ανατολής. Η δομή των συγκεκριμένων ομάδων μπορεί να χαρακτηριστεί ως μερικώς ιεραρχική και επίπεδη. Συνήθως, είναι ολιγομελείς και ευέλικτες. Διαθέτουν μεγάλη εξειδίκευση και υψηλή τεχνογνωσία, ανάλογα με το είδος των οχημάτων στο οποίο «ειδικεύονται». Επίσης, χρησιμοποιούν διάφορα αντίμετρα για να προσδίδουν την απαιτούμενη νομιμοφάνεια στις παράνομες πράξεις τους και να παραπλανούν τις Αρχές Επιβολής του Νόμου.

Συγκεκριμένα, οι εν λόγω ομάδες επεκτείνουν τη δράση τους και σε άλλα εγκληματικά πεδία, όπως η πλαστογραφία, η υφαρπαγή ψευδών βεβαιώσεων από δημόσιες υπηρεσίες κ.λπ. Με

τις συγκεκριμένες παράνομες δραστηριότητες μπορούν να καταρτίζουν έγγραφα, τιμολόγια αγοράς, πινακίδες και άλλα απαραίτητα παραστατικά και πιστοποιητικά για τη διακίνηση των κλεμμένων οχημάτων, εν μέσω διασυνοριακών ελέγχων και τελωνείων, αλλά και την ταξινόμηση και πώληση των οχημάτων αυτών, ως νόμιμων, στις χώρες προορισμού.

Στη Χώρα μας, δραστηριοποιούνται τόσο αλλοδαπές όσο και εγχώριες εγκληματικές ομάδες. Από τον τρόπο διάπραξης (*modus operandi*) που ακολουθούν οι Εγκληματικές Ομάδες κατά τη διάπραξη της συγκεκριμένης εγκληματικής δραστηριότητας, προκύπτουν οι παρακάτω κατηγορίες:

- Αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες που διακινούν κλεμμένα οχήματα, τα οποία προέρχονται από χώρες της Δυτικής Ευρώπης και προορίζονται για τις πρώην ανατολικές χώρες, τις βαλκανικές, τις Ρωσικές Δημοκρατίες και την Τουρκία.
- Αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες οι οποίες συνεργάζονται με αντίστοιχες εγχώριες. Οι αλλοδαπές αναλαμβάνουν τη μεταφορά και τον εκτελωνισμό των κλεμμένων οχημάτων στη Χώρα μας, με πλαστά συνοδευτικά έγγραφα.
- Εγχώριες εγκληματικές ομάδες που κλέβουν οχήματα εντός της ελληνικής επικράτειας και στη συνέχεια τα διαθέτουν σε άλλες αντίστοιχες, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε άλλες εγκληματικές δραστηριότητες όπως ληστείες, διακίνηση ναρκωτικών ουσιών κ.λπ.
- Αλβανικές ή ρουμανικές εγκληματικές ομάδες οι οποίες προβαίνουν σε διαρρήξεις πολυτελών οικιών και εν συνεχεία διαφεύγουν με τα οχήματα των θυμάτων..

Εξετάζοντας ειδικότερες περιπτώσεις και τάσεις, έχει διαπιστωθεί πως, κατά καιρούς, εισέρχονται στη Χώρα αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες ή μεμονωμένα μέλη αυτών, με κύριο και αποκλειστικό σκοπό την κατά παραγγελία και κατ' επιλογή κλοπή συγκεκριμένου τύπου οχήματος.

Οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στην κλοπή και εμπορία κλεμμένων οχημάτων εκδηλώνουν ενδιαφέρον και για επαγγελματικά οχήματα (τουριστικά λεωφορεία, φορτηγά, συρόμενα και επικαθήμενα), γεωργικά μηχανήματα (γεωργικούς ελκυστήρες) ή μηχανήματα έργων (μπετονιέρες, πρέσες ανύψωσης σκυροδέματος κ.λπ.). Τα οχήματα αυτού του είδους, προωθούνται προς τις Βαλκανικές Χώρες, τη Μέση Ανατολή, την Ασία και τις αραβικές χώρες.

Από τη δράση των εμπλεκόμενων εγκληματικών ομάδων αυτής της κατηγορίας προκύπτει ότι αυτές εκμεταλλεύονται ευρέως και συστηματικά νομότυπες επιχειρηματικές δομές για τη μεταφορά, διάθεση και εμπορία των κλεμμένων οχημάτων, όπως εκθέσεις πώλησης μεταχειρισμένων οχημάτων και μάντρες πώλησης μεταχειρισμένων ανταλλακτικών. Επίσης, εκμεταλλεύονται και τη λειτουργία εταιρειών χρονομίσθωσης οχημάτων (εταιρείες *leasing*).

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη δράση των εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας είναι :

- Η οικονομική κρίση που ευνοεί τόσο την ανάληψη εγκληματικής δράσης για την εξεύρεση οικονομικών πόρων όσο και τη θυματοποίηση ως συνέπεια των εγκληματικών δραστηριοτήτων.
- Η απουσία ή τα ελλιπή μέτρα αυτοπροστασίας από την πλευρά των θυμάτων.
- Ειδικά για τις κλοπές οχημάτων η δυσκολία ελέγχου της γνησιότητας των συνοδευτικών εγγράφων, για τη νόμιμη προέλευση των οχημάτων, κατά το διασυνοριακό έλεγχο και οι ελλειπείς υλικοτεχνικές υποδομές των τελωνειακών υπηρεσιών.
- Η γραφειοκρατία και η μη έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών.
- Η διαφθορά κρατικών υπαλλήλων σε τελωνεία και υπηρεσίες συγκοινωνιών.
- Η είσοδος της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που είχε ως συνέπεια την κατάργηση των τελωνιακών ελέγχων που υπήρχαν κατά το παρελθόν, με αποτέλεσμα να καθίσταται ευκολότερη η διοχέτευση στο εξωτερικό προϊόντων που προέρχονται από παράνομες εγκληματικές δραστηριότητες.

Σε αντίθεση με τις λοιπές εγκληματικές δραστηριότητες, τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας έχουν ιδιαίτερα μεγάλο αντίκτυπο στην κοινή γνώμη καθώς απειλούν το σύνολο του πληθυσμού και όχι μόνο κάποιες πληθυσμιακές ομάδες, με συνέπεια ο πολίτης να νοιώθει ποιο άμεση αυτή την απειλή, σε σχέση με αυτή που προέρχεται από εγκληματικές ομάδες που π.χ. διακινούν ναρκωτικά ή όπλα.

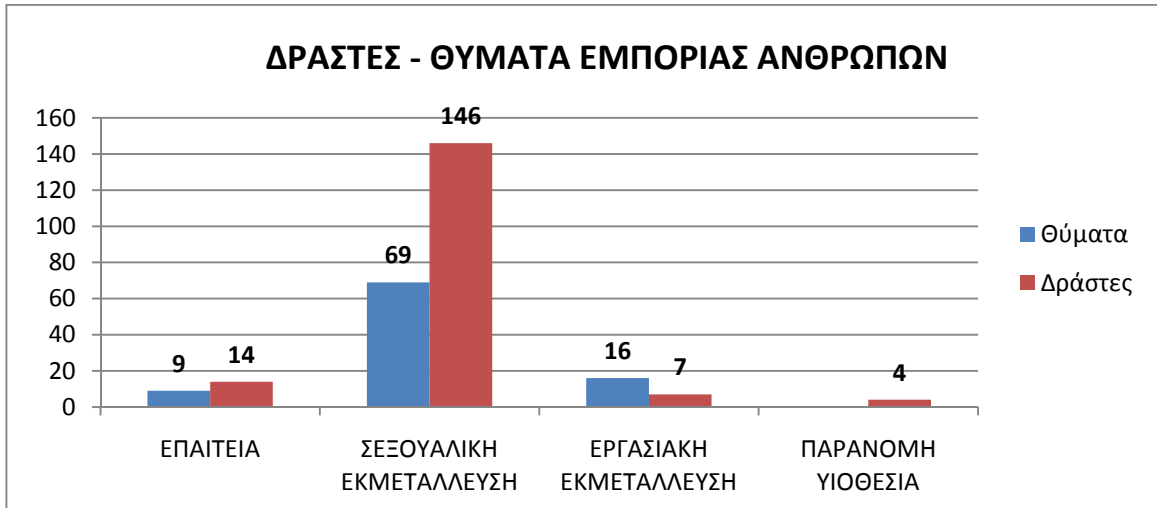
ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η εμπορία ανθρώπων για το έτος 2012 στην Ελλάδα, εμφανίστηκε με τις μορφές της σεξουαλικής εκμετάλλευσης γυναικών (39 υποθέσεις), της εργασιακής εκμετάλλευσης ατόμων (1 υπόθεση), της εξαναγκασμένης επαιτείας (5 υποθέσεις) και της παράνομης υιοθεσίας (1 υπόθεση).

Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 20 εμφανίζονται οι δράστες και θύματα κατά το 2012, ανάλογα με τη μορφή της ανωτέρω εγκληματικής δραστηριότητας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 20

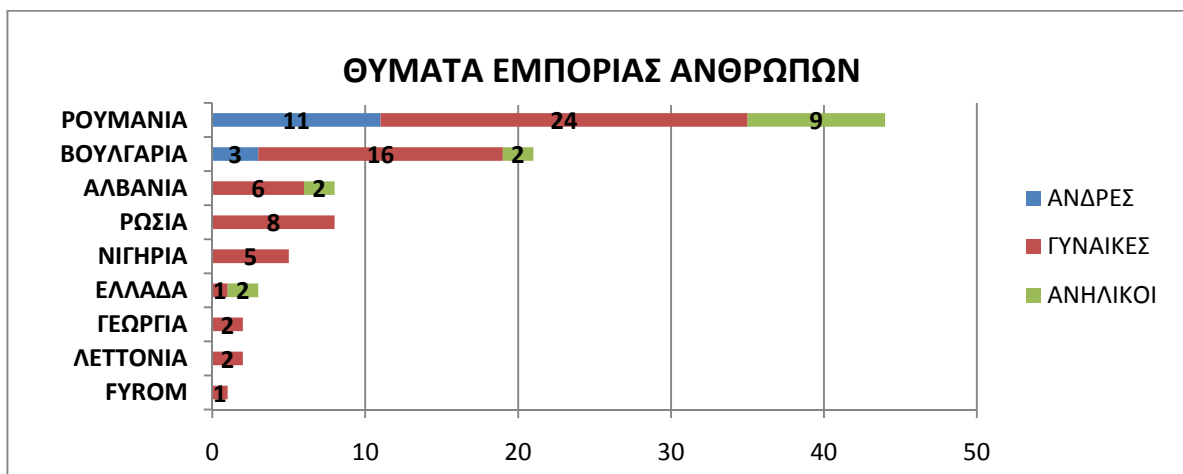
Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων προήλθαν κυρίως από χώρες ή περιοχές με χαμηλό βιοτικό επίπεδο, όπου ζούσαν σε συνθήκες φτώχειας και ανέχειας, γεγονός που τα κατέστησε ευάλωτα στις υποσχέσεις για καλύτερη ζωή που τους έδωσαν τα μέλη των εγκληματικών ομάδων που τα προσέγγισαν. Κύριο πρόσχημα για την προσέγγιση των θυμάτων αποτελεί αυτό της ανεύρεσης εργασίας.

Κατά το έτος 2012, παρατηρήθηκε μικρή αύξηση του συνολικού αριθμού των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων σε σχέση με το 2011 (46 έναντι 41). Από το σύνολο των υποθέσεων αυτών, οι δεκατέσσερις (14) αφορούσαν τη δράση οργανωμένων εγκληματικών ομάδων (1 υπόθεση εργασιακής εκμετάλλευσης, 1 υπόθεση εξαναγκασμένης επαιτείας, 1 υπόθεση παράνομης υιοθεσίας και 11 υποθέσεις σεξουαλικής εκμετάλλευσης).

Επίσης, κατά το έτος 2012 παρατηρήθηκε ελαφρά μείωση του αριθμού των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων σε σχέση με το έτος 2011 (94 θύματα έναντι 97 το 2011). Η ήδη παρατηρούμενη μείωση του αριθμού των αλλοδαπών γυναικών θυμάτων σεξουαλικής εκμετάλλευσης, οι οποίες προέρχονταν από Χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, εξακολουθεί να υφίσταται και κατά το έτος 2012.

Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 21 εμφανίζονται τα θύματα εμπορίας κατά υπηκοότητα και φύλο.

ΓΡΑΦΗΜΑ 21

Από την ανάλυση των υποθέσεων που απασχόλησαν τις ελληνικές αρχές το έτος 2012, προκύπτει ότι τα βασικά στάδια των ανωτέρω εγκληματικών δραστηριοτήτων δεν διαφοροποιούνται σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Τα στάδια αυτά παραμένουν :

- Η προσέγγιση και στρατολόγηση των θυμάτων στις χώρες προέλευσής τους.
- Η μεταφορά των θυμάτων στη χώρα προορισμού.
- Η παραλαβή των θυμάτων από μέλη εγκληματικών ομάδων στη χώρα προορισμού.
- Ο εξαναγκασμός του θύματος στην παράνομη εργασία.

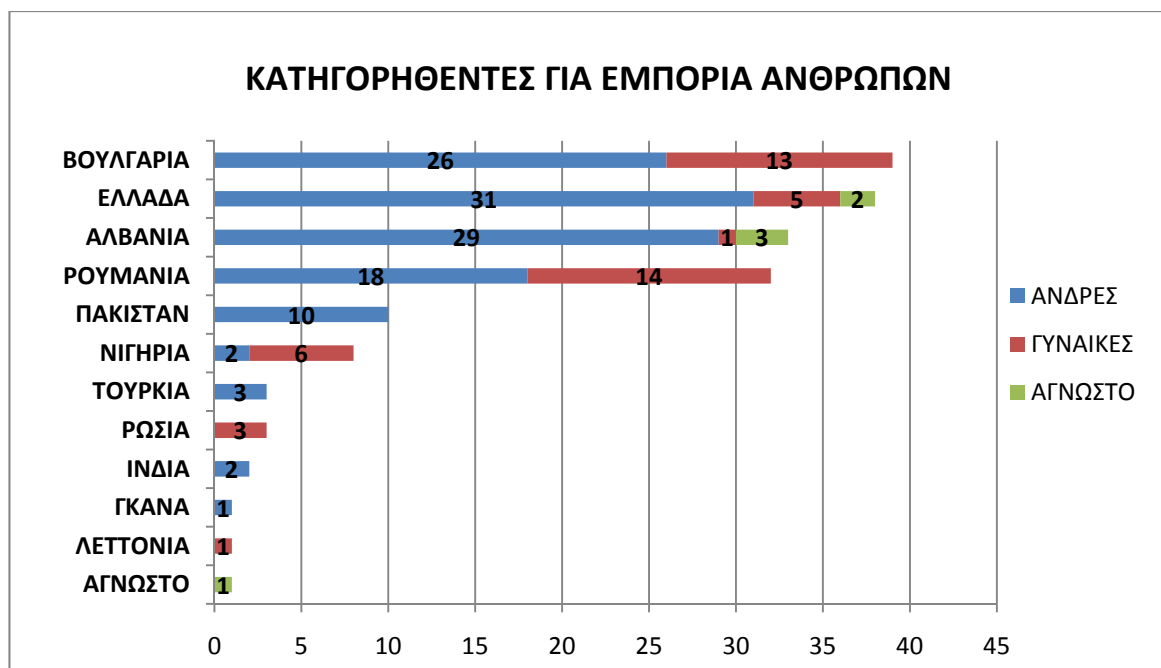
ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι σημαντικότερες εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στην εμπορία ανθρώπων είναι αυτές που έχουν τη δυνατότητα ελέγχου όλων των παραπάνω σταδίων της διαδικασίας. Οι υπερεθνικές αυτές ομάδες έχουν τη δυνατότητα να ελέγχουν μεγάλο αριθμό θυμάτων και μέλη αυτών δραστηριοποιούνται στις χώρες προέλευσης, διέλευσης και προορισμού των θυμάτων.

Σημαντική κρίνεται, επίσης, η δράση των εγχώριων εγκληματικών ομάδων. Οι ομάδες αυτές συνεργάζονται με άλλες αντίστοιχες ή μέλη αυτών στις χώρες προέλευσης των θυμάτων, σε διάφορα στάδια της διαδικασίας.

Κατά το έτος 2012, κατηγορήθηκαν για το αδίκημα της εμπορίας ανθρώπων συνολικά 171 άτομα, εκ των οποίων οι 83 συνελήφθησαν (65 άνδρες και 18 γυναίκες). Από τους λοιπούς 88 δράστες, οι 57 ήταν άνδρες, οι 25 γυναίκες ενώ 6 παραμένουν άγνωστοι. Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 22 εμφανίζονται οι κατηγορηθέντες για εμπορία ανθρώπων το 2012 κατά φύλο και υπηκοότητα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 22

Οι πιο σημαντικές εγκληματικές ομάδες εμπορίας ανθρώπων που δραστηριοποιήθηκαν είναι οι ακόλουθες:

Εγκληματικές Ομάδες που δραστηριοποιούνται στην παράνομη διακίνηση γυναικών. Πρόκειται για ομάδες από άτομα βουλγαρικής καταγωγής που εμπλέκονται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Δραστηριοποιούνται, πέραν των μεγάλων πόλεων, και σε μικρές επαρχιακές όπου μεταφέρουν τα θύματα και τα μεταπωλούν σε ημεδαπούς συνεργούς τους που διατηρούν επιχειρήσεις (μπαρ, οίκους ανοχής, κ.λπ.), ενώ σύνηθες είναι και το φαινόμενο παροχής υπηρεσιών από τα θύματα σε σπίτια και διαμερίσματα.

Με ανάλογο τρόπο δρουν στη Χώρα μας και εγκληματικές ομάδες Ρουμάνων. Η εξαπάτηση των θυμάτων γίνεται με το πρόσχημα της ανεύρεσης προσοδοφόρας εργασίας. Εκτός των ανωτέρω ομάδων, στη Χώρα μας δραστηριοποιούνται και αλβανικές ομάδες που διακινούν γυναίκες με σκοπό τη σεξουαλική τους εκμετάλλευση.

Η βία στις γυναίκες θύματα εμπορίας χρησιμοποιείται συνήθως για τον εξαναγκασμό τους. Εντούτοις, παρατηρείται τα τελευταία χρόνια μία κάμψη στην άσκηση έντονης σωματικής βίας και προτιμάται η ψυχολογική μέσω απειλών ή υποτιθέμενων «υπερχρεώσεων» με υπέρογκα χρηματικά ποσά που πρέπει αυτές να αποπληρώσουν για την κάλυψη των εξόδων μεταφοράς και τακτοποίησης των εγγράφων για τη νόμιμη παραμονή τους στη Χώρα (Happy Trafficking/Smiling Trafficking).

Εγκληματικές Ομάδες που δραστηριοποιούνται στην εξαναγκαστική εργασία. Το έτος 2012, διαπιστώθηκε η δράση εγκληματικών ομάδων εργασιακής εκμετάλλευσης ανθρώπων σε αγροτικές εργασίες καθώς και στον εξαναγκασμό ατόμων σε επαιτεία. Οι ομάδες εργασιακής εκμετάλλευσης σε αγροτικές εργασίες αποτελούνται κυρίως από υπηκόους Ρουμανίας. Το πρόσχημα για τον ερχομό των θυμάτων στην Ελλάδα αποτελεί η εργασία επί αμοιβή και η μεταφορά τους συχνά ακολουθεί μεταναστευτικές ροές μέσω των χερσαίων συνόρων.

Στη συνέχεια τα θύματα οδηγούνται σε αγροτικές περιοχές όπου διαμένουν σε παραπήγματα υπό συνθήκες εξαθλίωσης και εξαναγκάζονται σε πολλές ώρες εργασίας πολλές φορές, χωρίς να τους αποδίδουν τα δεδουλευμένα. Επιπρόσθετα, χρεώνονται τη διατροφή τους με μεγάλα ποσά προκειμένου, σε συνδυασμό με τον περιορισμό τους στα παραπήγματα και τη στέρηση των ταξιδιωτικών τους εγγράφων, να ελέγχονται ευκολότερα.

Οι δράστες των υποθέσεων επαιτείας διαπιστώθηκε ότι ήταν κυρίως Βούλγαροι. Στις περιπτώσεις αυτές τα θύματα προσποιούνται τους τυφλούς ή τους ανάπηρους σε κεντρικούς δρόμους σχεδόν πάντα υπό τον έλεγχο μελών των δικτύων που τους παρακολουθούν από κοντινή απόσταση.

Εγκληματικές Ομάδες που δραστηριοποιούνται στην παράνομη υιοθεσία με τη μορφή της εμπορίας ανθρώπων (εμπόριο βρεφών). Πρόκειται κυρίως για βουλγάρικες εγκληματικές ομάδες, που διακινούν έγκυες υπηκόους Βουλγαρίας στη Χώρα μας και, εκμεταλλευόμενοι την δυσχερή οικονομική τους κατάσταση, τις πείθουν να παραδώσουν τα νεογέννητα τέκνα τους, προβαίνοντας σε παράνομες υιοθεσίες τους από άτεκνα ζευγάρια Ελλήνων.

Μέλη των ομάδων ομοεθνείς των γυναικών, εντοπίζουν αυτές στους τελευταίους μήνες κύησης και εκμεταλλευόμενοι την δυσχερή οικονομική τους κατάσταση και την ευάλωτη θέση τους, τις πείθουν να έρθουν στην Ελλάδα να γεννήσουν και στη συνέχεια παραλαμβάνουν τα βρέφη, ακόμα και με τη βία, για να προχωρήσουν στις υιοθεσίες.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Το εμπόριο ανθρώπων επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στις χώρες προέλευσης των θυμάτων. Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι τα θύματα εργασιακής ή σεξουαλικής εκμετάλλευσης προέρχονται από χώρες με χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο από αυτό της Ελλάδας στις οποίες, πέραν της οικονομικής, υπάρχει και κοινωνική αστάθεια.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία από όπου προέρχεται η πλειοψηφία τόσο των θυμάτων εκμετάλλευσης όσο και των κατηγορηθέντων για εμπορία ανθρώπων. Η δραστηριοποίηση εγκληματικών ομάδων από τις χώρες αυτές στην Ελλάδα σχετίζεται με την γεωγραφική εγγύτητα που έχουν με τη Χώρα μας, την ένταξή τους στην Ε.Ε., γεγονός που επιτρέπει την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, αλλά και την ύπαρξη μεγάλου αριθμού συμπατριωτών τους σε πολλές περιοχές της Ελλάδας.

Σημαντικός παράγοντας που ευνοεί τόσο την εργασιακή όσο και τη σεξουαλική εκμετάλλευση ανθρώπων εξακολουθεί να είναι η ζήτηση αντίστοιχων υπηρεσιών. Η εργασιακή εκμετάλλευση εντοπίζεται κυρίως σε γεωργικές περιοχές της χώρας όπου η ανάγκη για εργατικό δυναμικό είναι μεγάλες και δεν καλύπτονται από τον ντόπιο πληθυσμό.

Σε ότι αφορά τη σεξουαλική εκμετάλλευση αυτή εμφανίζεται κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα λόγω της μεγαλύτερης δεξαμενής υποψήφιων πελατών, όμως έντονη δραστηριοποίηση εγκληματικών ομάδων υπάρχει και στην επαρχία όπου μεταφέρονται περιοδικά γυναίκες προς εκμετάλλευση.

Η ζήτηση για τις παραπάνω υπηρεσίες αν και μειωμένη τα τελευταία χρόνια εξακολουθεί και υπάρχει, υποβοηθούμενη και από την ανοχή της κοινωνίας σε τέτοιες συμπεριφορές. Η ανοχή αυτή εμφανίζεται τόσο με τη μορφή του περιορισμένου ενδιαφέροντος από πλευράς των πολιτών για τα συγκεκριμένα ζητήματα, όσο και με τη μορφή του ελλιπούς και ελαστικού νομοθετικού πλαισίου που δεν τιμωρεί αυστηρά αντίστοιχες συμπεριφορές.

Οι συνέπειες της δράσης των εγκληματικών ομάδων αφορούν κυρίως στα θύματα εκμετάλλευσης, στοιχειώδη δικαιώματα των οποίων καταπατώνται συστηματικά με κίνδυνο για τη σωματική ακεραιότητα και τη ζωή τους. Εκτός αυτών όμως υπάρχουν και σημαντικές κοινωνικές επιπτώσεις όπως η άνηση της «μαύρης» και ανασφάλιστης εργασίας και η υποβάθμιση της δημόσιας υγείας.

ΕΚΒΙΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Κατά το 2012 οι διωκτικές αρχές ασχολήθηκαν με πλήθος υποθέσεων εκβίασης, πλην όμως οι περισσότερες από αυτές δεν σχετίζονταν με τη δράση εγκληματικών ομάδων. Από το πλήθος των υποθέσεων που εξιχνιάστηκαν από τις υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας μόνο σε πέντε (5) περιπτώσεις εντοπίστηκαν εγκληματικές ομάδες, η δράση των οποίων, με βάση τα χαρακτηριστικά τους, μπορεί να χαρακτηριστεί και ως οργανωμένη.

Το μικρό δείγμα σοβαρών υποθέσεων του 2012 σχετίζεται με τη μείωση των ενεργών εγκληματικών ομάδων τόσο λόγω των δολοφονιών ηγετικών στελεχών τους και της δράσης των διωκτικών αρχών κατά τα προηγούμενα χρόνια, όσο και της οικονομικής κρίσης που δεν αφήνει τα περιθώρια κέρδους του παρελθόντος. Επίσης, συνδέεται με τη διαχρονική απροθυμία θυμάτων εκβίασης να συνεργαστούν με τις αρχές, εξαιτίας του φόβου της αντεκδίκησης από τις εγκληματικές ομάδες.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Από την έρευνα των υποθέσεων εκβίασης που εξιχνιάστηκαν κατά το 2012 προκύπτουν οι κάτωθι βασικές εγκληματικές ομάδες :

- **Ομάδες που παρείχαν προστασία σε καταστήματα.**
- **Ομάδες που επιδίδονταν σε τοκογλυφικό δανεισμό και εκβιάσεις.**

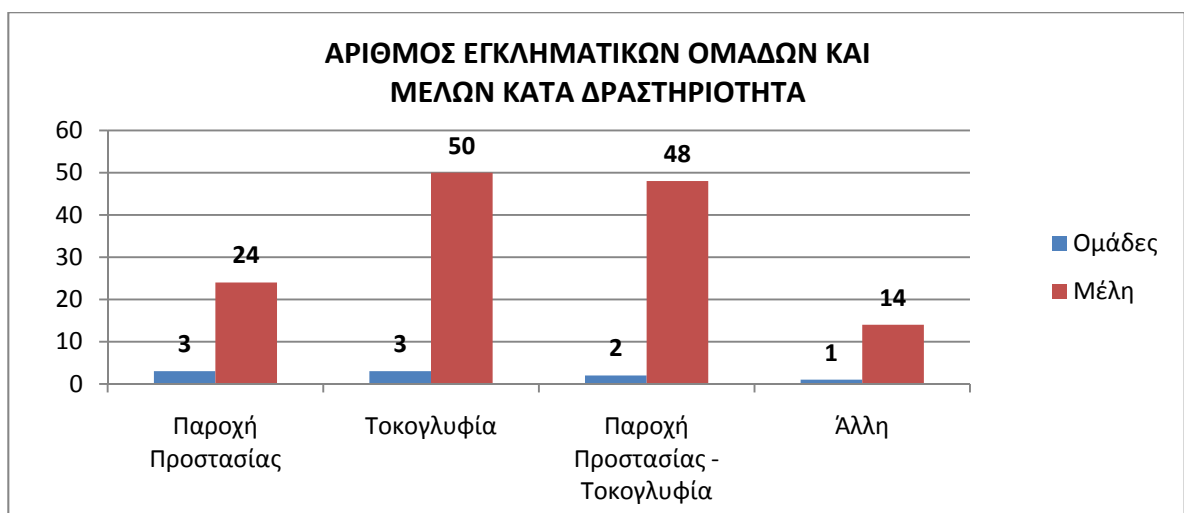
Επίσης, υπήρξε περίπτωση εγκληματικής ομάδας που εκβίαζε ιδιοκτήτες κλεμμένων οχημάτων, απαιτώντας τους χρήματα για την επιστροφή του οχήματος τους.

Η έρευνα των υποθέσεων εκβίασης του 2012, έδειξε ότι η δράση των εγκληματικών ομάδων τοποθετείται γεωγραφικά κυρίως, στις περιοχές της Αττικής (4 εγκληματικές ομάδες) και της Θεσσαλονίκης (4 εγκληματικές ομάδες), ενώ υπήρχε και μία περίπτωση εγκληματικής ομάδας που δραστηριοποιήθηκε σε πόλη της Δυτικής Ελλάδας.

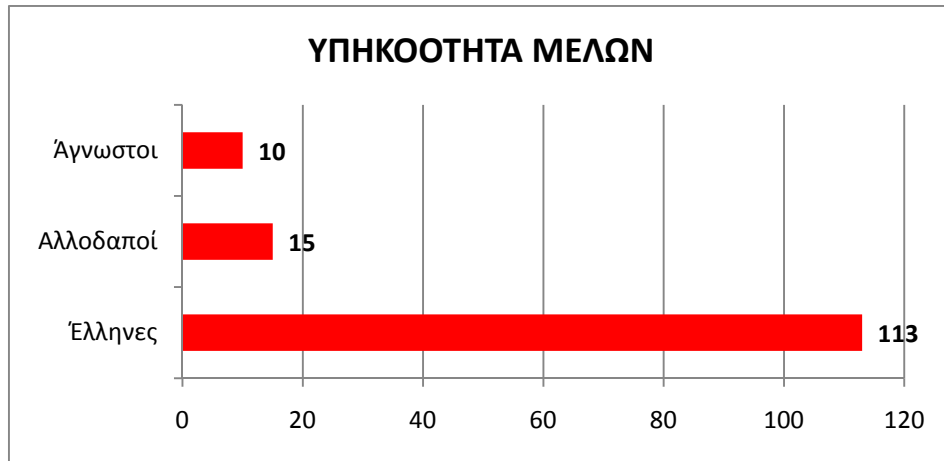
Σε ότι αφορά τη δομή των εγκληματικών ομάδων, πρόκειται για πολυμελείς (πάνω από 10 μέλη), ιεραρχικά δομημένες ομάδες με αρχηγικά και εκτελεστικά στελέχη, με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και εσωτερική πειθαρχία. Ένα νέο χαρακτηριστικό που αφορά τη σύνθεση των ομάδων σχετίζεται με μέλη τους τα οποία δεν είναι μόνιμα αλλά αναλαμβάνουν συγκεκριμένο έργο για περιορισμένο χρόνο, συνεργαζόμενα και με άλλες εγκληματικές ομάδες. Ως προς την εθνοτική τους σύνθεση η συντριπτική πλειοψηφία των μελών τους ήταν ημεδαποί, ενώ τα λίγα αλλοδαπά μέλη τους βρίσκονταν πολύ χαμηλά στην ιεραρχία.

Στο ΓΡΑΦΗΜΑ 23 εμφανίζονται οι εγκληματικές ομάδες ανάλογα με τη δραστηριότητα και τον αριθμό των μελών τους, ενώ στο ΓΡΑΦΗΜΑ 24 η υπηκοότητα των μελών τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 23

ΓΡΑΦΗΜΑ 24

Οι εγκληματικές ομάδες που εξαρθρώθηκαν κατά το 2012 ήταν ενεργές τουλάχιστον δύο χρόνια πριν τη σύλληψη των μελών τους, ενώ υπήρχαν και περιπτώσεις που η δράση τους εκτεινόταν πέρα από τη δεκαετία. Η πολύχρονη δραστηριοποίησή τους είχε ως αποτέλεσμα την εμπλοκή τους, συνολικά, σε τουλάχιστον 229 υποθέσεις εκβίασης. Σε τρεις (3) από τις υποθέσεις που εξετάστηκαν οι εγκληματικές ομάδες εμπλέκονταν, εκτός από εκβιάσεις, και σε διακίνηση ναρκωτικών.

Βασικό χαρακτηριστικό της δράσης όλων των εγκληματικών ομάδων που είχαν εμπλοκή σε υποθέσεις εκβιάσεων ήταν η χρήση ή η απειλή χρήσης τόσο ψυχολογικής, όσο και φυσικής βίας προς τα θύματα τους. Επίσης, από τις πραγματοποιηθείσες κατασχέσεις κατά τη διάρκεια των ερευνών, προέκυψε η παράνομη κατοχή όπλων από μέλη των εγκληματικών ομάδων που χρησιμοποιούνταν είτε για αυτοπροστασία, είτε για την εμπέδωση αισθήματος φόβου προς τα θύματα.

Η ανάλυση δύο (2) εκ των υποθέσεων του 2012 ανέδειξε τις μεγάλες δυνατότητες άσκησης επιρροής και διαφθοράς που είχαν ορισμένες εγκληματικές ομάδες. Για την εξυπηρέτηση των σκοπών τους είχαν στρατολογήσει δημοσίους υπαλλήλους οι οποίοι είτε τους παρείχαν κρίσιμες πληροφορίες π.χ. για επικείμενους ελέγχους, είτε τους παρείχαν προστασία και κάλυπταν τις δραστηριότητές τους. Στις περισσότερες των περιπτώσεων τα άτομα αυτά δεν συνεργάζονταν περιστασιακά, αλλά ήταν ενεργά μέλη των εγκληματικών ομάδων. Για τις υπηρεσίες τους αυτές θεωρείται δεδομένη η απόκτηση οικονομικού οφέλους από τα κέρδη των εγκληματικών δραστηριοτήτων της ομάδας.

Ενδιαφέρον στοιχείο της δράσης των εμπλεκόμενων εγκληματικών ομάδων παρουσιάζουν οι οικονομικές τους συναλλαγές με τα θύματα. Σε ότι αφορά την προστασία καταστημάτων τα ποσά ποικίλουν από 100-150 ΕΥΡΩ την εβδομάδα, ενώ μπορούσαν να ανέλθουν και μέχρι τα 1000 ΕΥΡΩ. Πάντως τα ποσά που απαιτούνται πλέον δεν βρίσκονται στο ύψος προηγούμενων ετών και έχουν κυρίως «συμβολικό» χαρακτήρα, επιβεβαιώνοντας τον έλεγχο μιας γεωγραφικής περιοχής από συγκεκριμένη εγκληματική ομάδα.

Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί η συντονισμένη δράση τεσσάρων (4) εγκληματικών ομάδων στη Βόρεια Ελλάδα που δραστηριοποιούνταν στον τοκογλυφικό δανεισμό. Η λειτουργία των συγκεκριμένων ομάδων είχε υψηλό βαθμό εξειδίκευσης με διαχωρισμό ηγετικών – λοιπών

μελών και συγκεκριμένους ρόλους (εισπράκτορες, μεσάζοντες, δικηγόροι για την πραγματοποίηση συναλλαγών, άτομα για ενημέρωση ή εκφοβισμό των θυμάτων για τις οφειλές τους, κ.λπ.), ενώ, όπως και στις υπόλοιπες περιπτώσεις που αναλύθηκαν, οι εγκληματικές ομάδες λάμβαναν προστατευτικά μέτρα για τη συγκάλυψη των παράνομων δραστηριοτήτων τους.

Ειδικά στην περίπτωση των εγκληματικών ομάδων της Βορείου Ελλάδος η συγκάλυψη των παράνομων δραστηριοτήτων και η νομιμοποίηση των κερδών πραγματοποιούνταν μέσα και από τη λειτουργία νόμιμα συσταθεισών εταιρειών που άνηκαν σε μέλη των ομάδων, το άνοιγμα πληθώρας τραπεζικών λογαριασμών για τη συνεχή πραγματοποίηση οικονομικών συναλλαγών και μεταφορών χρημάτων, ώστε να δικαιολογηθούν μεγάλα χρηματικά ποσά.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΕΚΒΙΑΣΕΩΝ

Από την ανάλυση των υποθέσεων του 2012 φαίνεται ότι οι οικονομικοί παράγοντες συνεχίζουν να έχουν τη μεγαλύτερη επίδραση στη διάπραξη εκβιάσεων. Οι παράγοντες αυτοί συνδέονται τόσο με το κέρδος που αποκομίζουν οι εγκληματικές ομάδες, όσο και με τη γενικότερη οικονομική κατάσταση που οδηγεί ιδιώτες και επιχειρηματίες σε τοκογλυφικά δίκτυα τα οποία ξεκινούν τους εκβιασμούς σε περίπτωση που δεν τηρούνται τα συμφωνηθέντα.

Η ανάγκη αυτή των θυμάτων για χρήματα και κεφάλαια επηρεάζει τη γενικότερη στάση τους έναντι των εγκληματικών ομάδων, καθώς πέραν του φόβου της αντεκδίκησης σε περίπτωση καταγγελίας, υπάρχει και ο κίνδυνος να μείνουν ακάλυπτες σημαντικές οικονομικές υποχρεώσεις τους, που δεν θα μπορούσαν να καλυφθούν με χρήματα από άλλες πηγές.

Οι οικονομικοί παράγοντες αυξάνουν, επίσης, και την επιρροή των εγκληματικών ομάδων σε δημοσίους λειτουργούς που τους διευκολύνουν στη διάπραξη των εκβιάσεων παρέχοντας τους σημαντικές πληροφορίες. Η στρατολόγηση ατόμων γι' αυτό το σκοπό διευκολύνεται λόγω του οικονομικού κέρδους που αποκομίζουν και το οποίο δύναται να συμπληρώσει ήδη υφιστάμενες απώλειες εισοδημάτων.

Σε ότι αφορά τις ομάδες που παρέχουν προστασία σε καταστήματα παρατηρείται μια φαινομενική ύφεση στη δραστηριότητά τους που συνδέεται με τη μείωση των εμπλεκόμενων εγκληματικών ομάδων και των προσδοκώμενων κερδών. Το γεγονός αυτό βασίζεται στα υπάρχοντα στοιχεία από τις έρευνες των αρχών και πρέπει να αντιμετωπίζεται με επιφύλαξη καθώς πολλές από αυτές τις περιπτώσεις εκβίασης δεν καταγγέλλονται.

ΑΡΠΑΓΕΣ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Κατά το προηγούμενο έτος έλαβαν χώρα υποθέσεις αρπαγής εκ των οποίων τουλάχιστον τριάντα τρεις (33), οι οποίες αναλύθηκαν για τις ανάγκες της παρούσας έκθεσης, διαπράχθηκαν από οργανωμένες εγκληματικές ομάδες.

Από το πλήθος των υποθέσεων που εξιχνιάστηκαν από τις υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας μόνο δύο (2) περιπτώσεις αφορούσαν τη δράση εγκληματικών ομάδων αποτελούμενων από Έλληνες, η μια εκ των οποίων είχε διαπράξει συνολικά πέντε (5) αρπαγές προσώπων. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι εγκληματικές ομάδες αποτελούνταν από άτομα ασιατικής καταγωγής (Πακιστανοί, Αφγανοί κ.λπ.), η δράση των οποίων σε μεγάλο βαθμό συνδεόταν με άλλες μορφές οργανωμένου εγκλήματος όπως το εμπόριο ανθρώπων και η παράνομη διακίνηση μεταναστών.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

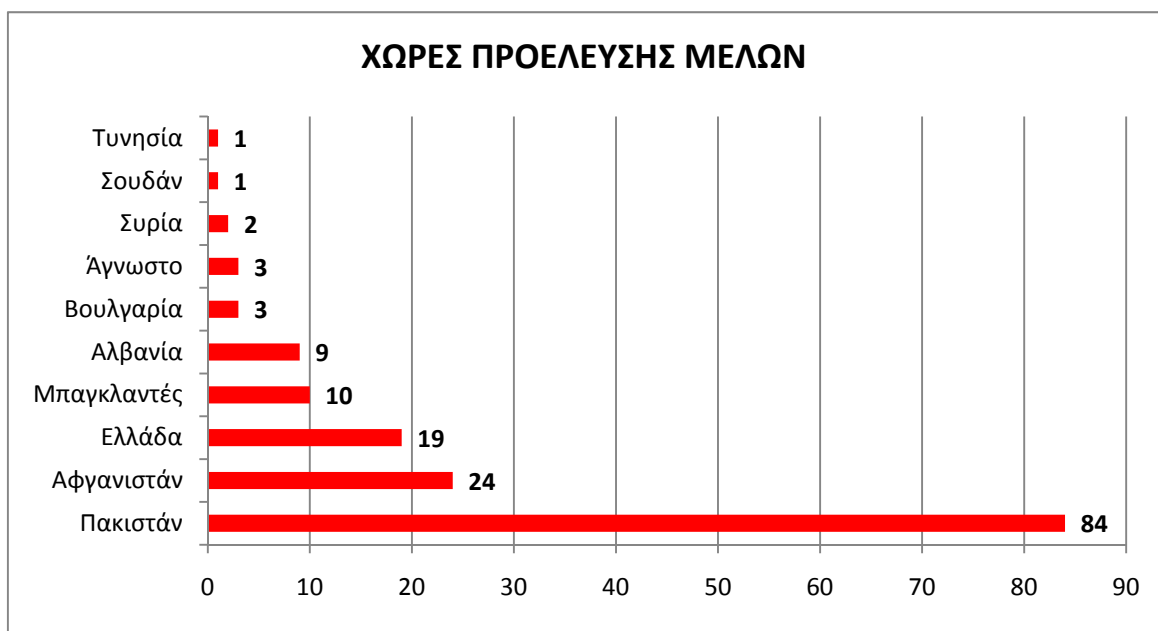
Από την έρευνα των υποθέσεων αρπαγής που εξιχνιάστηκαν κατά το 2012 προέκυψαν συνολικά είκοσι οκτώ (28) εγκληματικές ομάδες οι οποίες γεωγραφικά δραστηριοποιήθηκαν κυρίως στην περιοχή της Αττικής. Υπήρχαν όμως και περιπτώσεις στην Κόρινθο, στη Θεσσαλονίκη, στα Ιωάννινα κ.λπ.

Σε ότι αφορά τον αριθμό των μελών των εγκληματικών ομάδων, αυτές αποτελούνταν από τουλάχιστον τρία (3) άτομα, ενώ υπήρχαν και περιπτώσεις πολυμελών ομάδων που ξεπερνούσαν τα δέκα (10). Η δομή τους δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ιεραρχική, με τα μέλη τους να έχουν χαλαρούς δεσμούς μεταξύ τους και μη καθορισμένες αρμοδιότητες, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων.

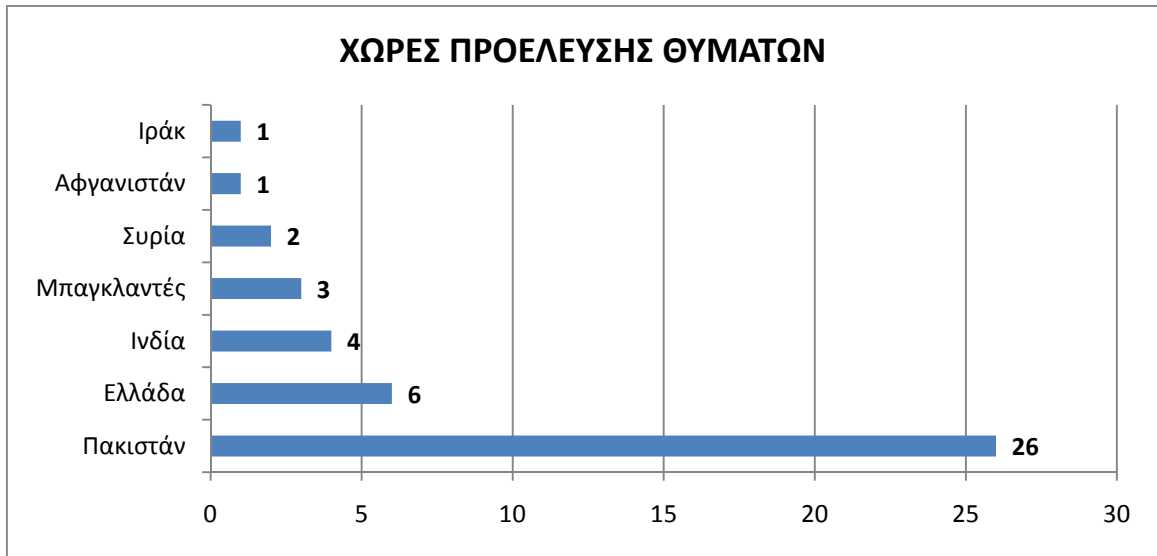
Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η εθνοτική σύνθεση των ομάδων καθώς από τα στοιχεία των υπό έρευνα υποθέσεων προέκυψε ότι, πλην δύο (2) περιπτώσεων, είναι αμιγείς αποτελούμενες από άτομα ασιατικής καταγωγής και ιδιαίτερα πακιστανικής. Το γεγονός αυτό επηρέαζε και την εθνικότητα των θυμάτων καθώς, συνήθως, ήταν η ίδια με αυτή των μελών της ομάδας. Στις περιπτώσεις των ελληνικών εγκληματικών ομάδων τα θύματα ήταν Έλληνες.

Στα ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ 25 και 26 εμφανίζονται οι χώρες προέλευσης των μελών των εγκληματικών ομάδων και των θυμάτων των υπό έρευνα υποθέσεων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 25

ΓΡΑΦΗΜΑ 26

Το εύρος της παράνομης κράτησης των θυμάτων από τις εγκληματικές ομάδες κυμαινόταν από λίγες ώρες έως και δύο (2) εβδομάδες. Το χρονικό διάστημα της κράτησης ήταν συνάρτηση των μέτρων φύλαξης που λάμβαναν τα μέλη της ομάδας, καθώς υπήρχαν περιπτώσεις που το θύμα διέφυγε, του βαθμού επίτευξης του επιδιωκόμενου σκοπού, δηλ. αν το θύμα ή οι συγγενείς του συμμορφώνονταν με τις απαιτήσεις των δραστών και τέλος του φόβου της καταγγελίας της πράξης ή εντοπισμού από τις Αρχές.

Όπως και σε άλλες εγκληματικές δραστηριότητες βασικό χαρακτηριστικό της δράσης των εγκληματικών ομάδων που είχαν εμπλοκή σε υποθέσεις αρπαγής ήταν η χρήση φυσικής και ψυχολογικής βίας προς τα θύματα τους και τους συγγενείς αυτών, ώστε να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις των δραστών. Ειδικά οι ασιατικές εγκληματικές ομάδες έδειχναν αξιοσημείωτη σκληρότητα προς τα θύματα, ενώ σε δύο (2) περιπτώσεις το θύμα ακρωτηριάστηκε και θανατώθηκε. Πέραν της άσκησης φυσικής βίας η δράση των εγκληματικών ομάδων χαρακτηριζόταν και από την άσκηση ψυχολογικής βίας, κυρίως προς το συγγενικό περιβάλλον των θυμάτων, με συνεχείς απειλές και οχλήσεις για άμεση ικανοποίηση των οικονομικών απαιτήσεών τους.

Στις υποθέσεις αρπαγών του 2012 το κίνητρο διάπραξης της πράξης ήταν οικονομικό. Σε όλες τις περιπτώσεις οι δράστες απαιτούσαν χρηματικά ποσά που κυμαίνονταν από 2.000 έως 23.000 ΕΥΡΩ για την απελευθέρωση των θυμάτων. Υπήρχε, επίσης, εγκληματική ομάδα που απαίτησε λύτρα όχι μόνο σε χρήμα αλλά και σε είδος (χρυσάφικα, τιμαλφή κ.λπ.). Πάντως τα μεγαλύτερα ποσά σε λύτρα τα απαίτησαν οι ελληνικές εγκληματικές ομάδες. Σε μία εκ των περιπτώσεων το ύψος των απαιτήσεων ξεκίνησε από τις 620.000 ΕΥΡΩ.

Στις περισσότερες από τις αρπαγές που διέπραξαν ασιατικές ομάδες, η αρπαγή του θύματος σχετιζόταν με τη διευκόλυνση της παράνομης εισόδου του στην ελληνική επικράτεια, τη μεταφορά του σε άλλη χώρα της Ε.Ε. ή την ανεύρεση εργασίας. Για το λόγο αυτό τα θύματα ήταν κατά κανόνα μετανάστες που είχαν εισέλθει και παρέμεναν παράνομα στη Χώρα. Σε αυτές στις περιπτώσεις ο μετανάστης συνήθως δεν ανταποκρινόταν στους οικονομικούς

όρους της συμφωνίας που έκανε με το δίκτυο διακίνησης, με αποτέλεσμα να πέφτει θύμα αρπαγής για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις των δραστών.

Ιδιαίτερη εξειδίκευση στη δράση των εγκληματικών ομάδων δεν παρατηρήθηκε στις υποθέσεις που αναλύθηκαν. Συνήθως η αρπαγή λάμβανε χώρα πλησίον της οικίας ή της εργασίας του θύματος. Σε αρκετές πάντως υποθέσεις με εμπλοκή ασιατικών εγκληματικών ομάδων η αρπαγή ελάμβανε χώρα κατά τη διάρκεια προγραμματισμένης συνάντησης του θύματος με τους απαγωγείς του, οι οποίοι την επιδίωκαν με διάφορα προσχήματα (π.χ. ανεύρεσης εργασίας, επικοινωνία με οικείους του θύματος κ.λπ.).

Για τη δράση των ελληνικών εγκληματικών ομάδων αξίζει να σημειωθεί ότι είχαν ιδιαίτερη γνώση των θυμάτων που απήγαγαν καθώς και της οικονομικής επιφάνειας αυτών και των συγγενικών τους προσώπων. Γενικότερα, η δράση τους χαρακτηρίζεται περισσότερο οργανωμένη από αυτή των αλλοδαπών, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τα προστατευτικά μέτρα που ελάμβαναν.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΑΡΠΑΓΩΝ

Το οικονομικό κέρδος αποτελεί αναμφισβήτητα το βασικό παράγοντα διάπραξης της ανωτέρω εγκληματικής δραστηριότητας. Σε όλες τις περιπτώσεις του 2012 ζητήθηκαν χρήματα για την απελευθέρωση των θυμάτων, ενώ ερωτηματικό αποτελούν δύο (2) υποθέσεις καταβολής των λύτρων και θανάτωσης του θύματος. Θεωρείται πάντως πιθανή η ύπαρξη και λοιπών κινήτρων σε αυτές τις περιπτώσεις όπως η αντεκδίκηση ή ο φόβος της καταγγελίας για λοιπές παράνομες δραστηριότητες.

Σε ότι αφορά ειδικά τις ασιατικές εγκληματικές ομάδες, η δράση τους υποβοηθείται σημαντικά από την ύπαρξη παράνομων αγορών που διευκολύνουν την διακίνηση ανθρώπων είτε για να τους προωθήσουν στην Ελλάδα ή χώρες της Ε.Ε. (μετανάστευση), είτε για να τους βρουν εργασία (εργασιακή εκμετάλλευση). Γι αυτό το λόγο υπάρχουν σαφείς ενδείξεις δραστηριοποίησης των ανωτέρω εγκληματικών ομάδων και σε αυτές τις εγκληματικές δραστηριότητες.

Τη δράση των αλλοδαπών εγκληματικών ομάδων διευκολύνει, επίσης, και η δυσκολία εντοπισμού των δραστών λόγω ελλιπών, ψευδών ή αναξιόπιστων στοιχείων από την πλευρά των θυμάτων. Άλλωστε στις περισσότερες περιπτώσεις οι δράστες είναι αλλοδαποί που διαμένουν παράνομα στη Χώρα και είτε δεν έχουν καταγραφεί, είτε έχουν σημειωθεί πολλές φορές με διαφορετικά στοιχεία.

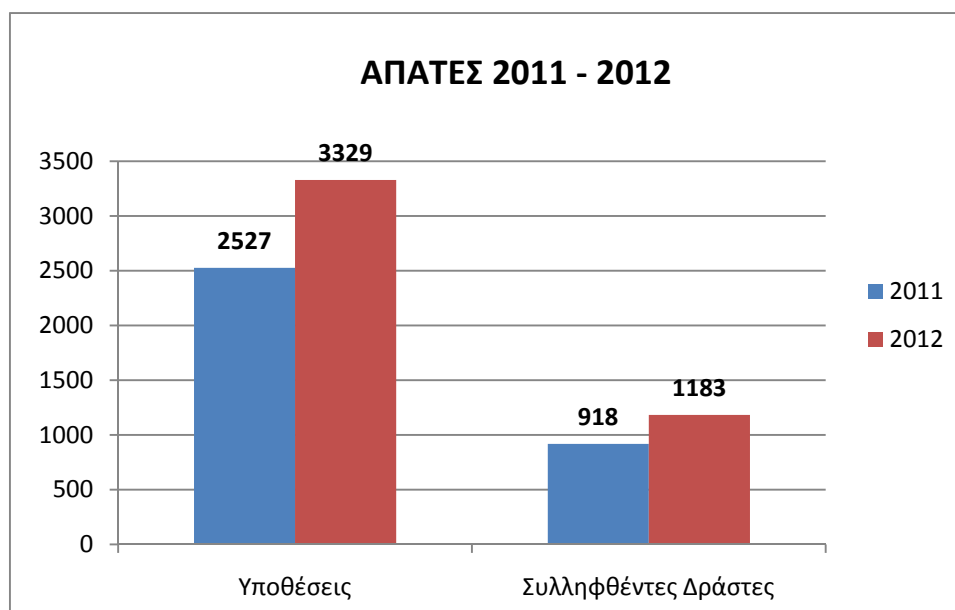
Για τις εγχώριες εγκληματικές ομάδες η αναζήτηση του οικονομικού κέρδους σχετίζεται είτε με την απόκτηση εύκολου πλουτισμού και τη δυνατότητα πολυτελούς διαβίωσης, είτε με την εξόφληση οικονομικών υποχρεώσεων και χρεών μελών της ομάδας, οι οικονομικές δυνατότητες των οποίων είναι περιορισμένες.

ΑΠΑΤΕΣ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι απάτες αποτελούν μία πολύ συνηθισμένη εγκληματική δραστηριότητα, και το έτος 2012 παρουσίασαν αυξητική τάση σε σχέση με το 2011. Ειδικότερα κατά το 2012 αναφέρθηκαν 3.329 υποθέσεις απάτης έναντι 2.527 το 2011 ενώ συνελήφθησαν συνολικά 1.183 άτομα έναντι 918 το 2011 (ΓΡΑΦΗΜΑ 27).

ΓΡΑΦΗΜΑ 27

Η διάπραξη του εγκλήματος της απάτης χαρακτηρίζεται γενικά από μεγάλη ποικιλομορφία κάτι που δείχνουν και οι σχετικές υποθέσεις. Τις περισσότερες φορές τελείται σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα όπως αυτά της υπεξαίρεσης, της εκβίασης, της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος, της πλαστογραφίας, της απιστίας στην υπηρεσία, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ. και σε ελάχιστες περιπτώσεις με τα αδικήματα της κλοπής και της ληστείας.

Σε ότι αφορά τα μέσα διάπραξης μιας απάτης, μια νέα τάση που αποτυπώνεται τα τελευταία χρόνια είναι οι απάτες με τη χρήση υπολογιστή ή μέσω διαδικτύου. Επίσης, οι απάτες σχετίζονται άμεσα με μορφές οικονομικών συναλλαγών με αποτέλεσμα οι τελευταίες να επηρεάζονται σημαντικά.

Κυριότερες μορφές απάτης για το έτος 2012 ήταν:

- απάτες σε βάρος ατόμων τρίτης ηλικίας, με το πρόσχημα του συγγενικού - φιλικού προσώπου
- απάτες σε βάρος ιερωμένων-κληρικών, με τη μέθοδο της δήθεν εκταμίευσης προνοιακών βοηθημάτων ή της διευθέτησης διαφόρων οικονομικών και ασφαλιστικών εκκρεμοτήτων
- απάτες σε βάρος ασφαλιστικών εταιρειών για την είσπραξη αποζημιώσεων

- απάτες με πιστωτικές κάρτες και κάρτες ανάληψης στις Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές (ΑΤΜ) τραπεζών
- εξαπάτηση τραπεζικών ιδρυμάτων για τη λήψη δανείων
- χρήση πλαστών επιταγών για την αγορά αγαθών
- είσπραξη προκαταβολών για την πώληση ανύπαρκτων προϊόντων ή υπηρεσιών
- απάτη με το πρόσχημα της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- απάτες σε βάρος του Δημοσίου για τη λήψη οικονομικών επιδομάτων
- απάτες με τη μέθοδο νοσηλείας συγγενικού προσώπου
- απάτες με το πρόσχημα της διαμεσολάβησης για την εκταμίευση δανείου από πιστωτικό ίδρυμα
- απάτες με το πρόσχημα της εξασφάλισης εργασίας στο εξωτερικό, αλλά και στο εσωτερικό
- απάτες κατά τις οποίες οι δράστες με τη χρήση πλαστών αποδεικτικών ταυτότητας και εξουσιοδοτήσεων, προβαίνουν στην εκταμίευση χρηματικών ποσών που τηρούνται σε λογαριασμούς υπαρχόντων προσώπων (κυρίως αποθανόντων ή ηλικιωμένων)
- απάτες με τη μέθοδο χρήσης ειδικών χημικών υλικών για τον αποχρωματισμό δήθεν γνησίων χαρτονομισμάτων
- απάτες με τη μέθοδο της κλοπής - υπεξαίρεσης υγρών καυσίμων, οι ποσότητες των οποίων χρεώνονται σε διάφορες υπηρεσίες του Δημοσίου
- απάτες σε βάρος εταιριών κινητής τηλεφωνίας, με τη μέθοδο εικονικών παραγγελιών, για αναβαθμίσεις - επιδοτήσεις συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας
- απάτες με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, ήτοι:
 - α) αλίευση (fishing), η οποία αποσκοπεί στην απόκτηση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων (κυρίως στοιχείων τραπεζικών λογαριασμών), προκειμένου να επιτευχθεί η παράνομη μεταφορά χρημάτων στους λογαριασμούς των δραστών ή η χρέωση πιστωτικών καρτών πολιτών για αγορές προϊόντων μέσω του διαδικτύου,
 - β) διακίνηση μηνυμάτων με απατηλό περιεχόμενο, που επιδιώκουν την εξαπάτηση ανυποψίαστων πολιτών, όπως π.χ. οι νιγηριανές απάτες,
 - γ) εξαπάτηση πολιτών μέσω της δήθεν πώλησης προϊόντων.

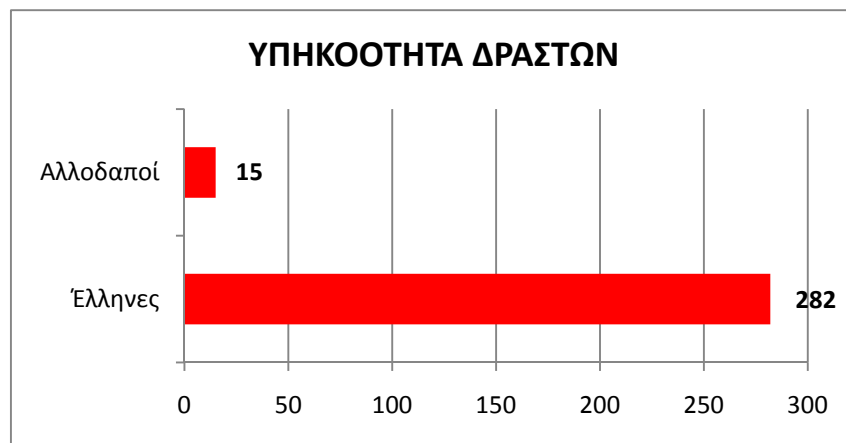
Όπως και άλλες εγκληματικές δραστηριότητες έτσι και οι απάτες αποτελούν πηγή εύκολου προσπορισμού κέρδους, σε μία περίοδο που λόγω των οικονομικών συνθηκών ολοένα και περισσότερα άτομα καταφεύγουν σε παράνομες μεθόδους, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές δυσκολίες και να αποκομίσουν οικονομικά οφέλη.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες που διέπραξαν απάτες με μεγάλο οικονομικό όφελος και εξαρθρώθηκαν κατά το 2012 ήταν 48 αποτελούμενες συνολικά από 297 μέλη, ήτοι 282 ημεδαπούς και 17 αλλοδαπούς, ενώ είχαν συμμετοχή σε 46 υποθέσεις (ΓΡΑΦΗΜΑ 28).

Οι ομάδες αυτές δραστηριοποιήθηκαν σε όλη τη Χώρα, με την πλειοψηφία των υποθέσεων να εντοπίζεται στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα (Αττική, Θεσσαλονίκη). Η δράση τους χαρακτηρίζεται ως τοπική, στις σοβαρότερες όμως υποθέσεις εκτεινόταν σε περισσότερους από ένα νομούς της Χώρας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 28

Οι κυριότεροι τρόποι δράσης (*modus operandi*), που εντοπίστηκαν στις εν λόγω εγκληματικές οργανώσεις, ήταν οι ακόλουθοι:

- Εντοπισμός και προσέγγιση (τ/φ ή απευθείας) υπερήλικων ατόμων από δράστες που υποδύονταν τους δημοσίους υπαλλήλους (εφοριακοί, ιατροί κ.λπ.), με το πρόσχημα της άμεσης ανάγκης καταβολής χρημάτων από συγγενικό πρόσωπο του θύματος (οικονομική εκκρεμότητα).
- Εντοπισμός και προσέγγιση (τ/φ ή απευθείας) ιερέων από δράστες που υποδύονταν υπαλλήλους εκκλησιαστικών φορέων, με το πρόσχημα της άμεσης καταβολής χρημάτων για λειτουργικές εκκλησιαστικές ανάγκες.
- Σύσταση εμπορικής εταιρείας και αγοραπωλησία προϊόντων με τη χρήση ακάλυπτων επιταγών. Και στις δύο (2) περιπτώσεις που εξιχνιάστηκαν το 2012 μετέβαλαν διαρκώς τα στοιχεία της εταιρείας (κυρίως της έδρας της), για την αποφυγή εντοπισμού τους.
- Σύσταση εικονικής εταιρείας για παραπλάνηση εμπορικών οίκων του εξωτερικού.
- Υπεξαίρεση χρηματικών ποσών από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.). Οι δράστες - υπάλληλοι της Μ.Κ.Ο. προέβαιναν σε υπεξαίρεση τεράστιων χρηματικών ποσών, προερχόμενα από χρηματοδοτήσεις του Ελληνικού Δημοσίου και της Ε.Ε. ή επιχορηγήσεις Υπουργείων.
- Δόλια αξίωση ασφαλιστικής αποζημίωσης με τη χρήση εικονικών τιμολογίων.

- Χρήση πλαστών εγγράφων σε τραπεζικά καταστήματα. Οι δράστες προέβαιναν είτε σε έκδοση πιστωτικών καρτών σε τραπεζικά καταστήματα με τη χρήση πλαστών νομιμοποιητικών εγγράφων και εν συνεχεία σε έκδοση δανείων για την αγορά προϊόντων, είτε σε απευθείας ανάληψη μεγάλων χρηματικών ποσών με τη χρήση πλαστού Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας.
- Εικονική αγοραπωλησία ακίνητης περιουσίας (οικόπεδα, κατοικίες κ.λπ.) μέσω αγγελίας.
- Εικονική αγοραπωλησία οχήματος από αγγελία. Οι δράστες χρησιμοποιούσαν δύο (2) βασικές πρακτικές : στην πρώτη ελάμβαναν τα χρήματα (προκαταβολή ή ολόκληρο το αντίτιμο) για την πώληση οχήματος, του οποίου υποτίθεται ότι τύγχαναν νόμιμοι ιδιοκτήτες δίχως να πραγματοποιήσουν τη μεταβίβαση της κυριότητας του οχήματος στον αγοραστή – θύμα. Στη δεύτερη δρούσαν αντίστροφα, εντοπίζοντας αρχικά την αγγελία για το όχημα που τους ενδιέφερε, πραγματοποιώντας τη μεταβίβαση από τον πωλητή - θύμα, χωρίς όμως να καταβάλλουν το αντίτιμο της αξίας του.
- Παράνομη ανάληψη χρημάτων από Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές (ATM) με τη χρήση πλαστών πιστωτικών καρτών ή καρτών ανάληψης.
- Εικονική παραγγελία προϊόντων εντός εταιρείας από υπαλλήλους.
- Εικονική διενέργεια τυχερών παιγνίων (παράνομο στοίχημα).
- Εικονική παροχή υπηρεσιών. Οι δράστες εμφανίζονταν στα ανυποψίαστα θύματα ως τραπεζικοί υπάλληλοι του εξωτερικού για επιδότηση φωτοβολταϊκών συστημάτων ενέργειας, ή ως υπάλληλοι εταιρείας διευθέτησης χρεών από πιστωτικές κάρτες.
- Εικονική αγοραπωλησία αντικειμένων. Οι αγοραστές - δράστες πλησίαζαν το υποψήφιο - θύμα και με τη χρήση βίας αφαιρούσαν το προς πώληση αντικείμενο, δίχως να έχουν καταβάλει το αντίτιμο της αξίας του.
- Αλίευση χρημάτων μέσω διαδικτύου. Οι δράστες (αφρικανικής κυρίως καταγωγής) έστελναν στα ανυποψίαστα θύματα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) με το πρόσχημα της εκταμίευσης υπέρογκου χρηματικού ποσού προερχόμενο δήθεν από κληρονομιά («νιγηριανή απάτη»).
- Δόλια έκδοση επιδομάτων εντός δημόσιας ασφαλιστικής Υπηρεσίας.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της δράσης των ομάδων ήταν η χρήση νόμιμων δομών τόσο για την επιτυχή έκβαση των δραστηριοτήτων τους (π.χ. εταιρείες, τράπεζες), όσο και για την νομιμοποίηση των εσόδων από τις απάτες (ίδρυση εταιρειών, επενδύσεις σε ακίνητα, οχήματα κ.λπ.). Εξαίρεση αποτελούν οι απάτες σε βάρος των τραπεζών με τη μέθοδο παγίδευσης ATM, στις οποίες οι δράστες είναι ως επί το πλείστον ρουμανικής, καθώς και βουλγαρικής υπηκοότητας.

Οι ομάδες αυτές αποτελούνταν συνήθων από μεγάλο αριθμό ηγετικών και περιφερειακών μελών. Τα μέλη τους στη συντριπτική τους πλειοψηφία ήταν ημεδαποί, το δε μεγάλο τους

μέγεθος δικαιολογείται από την ανάγκη ύπαρξης πολλών ατόμων που θα διεκπεραιώσουν τα διάφορα στάδια της εγκληματικής δραστηριότητας.

Οι δράστες των απατών εν γένει χαρακτηρίζονται κυρίως για την ευστροφία πνεύματος που διαθέτουν, την εφευρετικότητα και την παρατηρητικότητα τους, καθώς μετέρχονται διαρκώς νέες μεθόδους για να αποκομίσουν το παράνομο περιουσιακό όφελος, πρόκειται δε για άτομα που σπάνια χρησιμοποιούν βία ή απειλές για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού τους.

Σε ότι αφορά τις διαδικτυακές μορφές απάτης, καθώς και τις απάτες με τη μέθοδο παγίδευσης ATM, οι δράστες είναι συνήθως εξοικειωμένοι με την τεχνολογία και έχουν γνώσεις στη χρήση υπολογιστών και ηλεκτρονικών συστημάτων - μηχανισμών, με αποτέλεσμα να καταφέρνουν να αποκομίζουν σημαντικά χρηματικά ποσά.

Για ορισμένες εγκληματικές ομάδες που διέπραξαν απάτες, υπάρχουν σαφείς αναφορές για άσκηση επιρροής σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που θα τους διευκόλυναν στη διάπραξη των εγκληματικών τους πράξεων. Τέτοιου είδους συνεργασία κρίνεται απαραίτητη προκειμένου η εγκληματική ομάδα να συλλέξει πληροφορίες για τη λειτουργία φορέων και οργανισμών και να εκμεταλλευτεί κενά και τρωτότητες που θα συμβάλλουν στην επιτυχή διάπραξη μιας απάτης.

Η δράση των εγκληματικών ομάδων που εμπλέκονται σε υποθέσεις απάτης έχει κυρίως οικονομικές συνέπειες για τα θύματά τους, είτε αυτά είναι φυσικά είτε νομικά πρόσωπα. Επιπρόσθετα, δημιουργούνται προβλήματα στις συναλλαγές, που επιβάλλουν τη λήψη προληπτικών μέτρων και δράσεων από τα υποψήφια θύματα, με ανάλογο οικονομικό κόστος.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΑΠΑΤΩΝ

Η δράση των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στις απάτες επηρεάζεται από παράγοντες όπως :

- Η εκμετάλλευση της ιδιαιτερότητας των θυμάτων, η οποία έγκειται σε διαφορετικούς, κατά περίπτωση, παράγοντες, όπως το προχωρημένο της ηλικίας των υπερήλικων ατόμων, ο εθισμός σε τυχερά παίγνια, η εμπιστοσύνη στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών, η ανάγκη διεξόδου από την οικονομική κρίση κ.ά.
- Η οικονομική κρίση η οποία δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη εγκληματικών συμπεριφορών που στόχο έχουν την αποκόμιση οικονομικού οφέλους με οποιοδήποτε τρόπο.
- Η μείωση της γραφειοκρατίας κατά τις οικονομικές συναλλαγές. Η ελαχιστοποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την σύναψη συμβάσεων ή την πραγματοποίηση συναλλαγών με ένα νομικό πρόσωπο (π.χ. τράπεζα) προκαλεί ενδεχόμενη τρωτότητα στη συναλλακτική ασφάλεια αυτών των προσώπων και τη διευκόλυνση διάπραξης απατών σε βάρος τους.

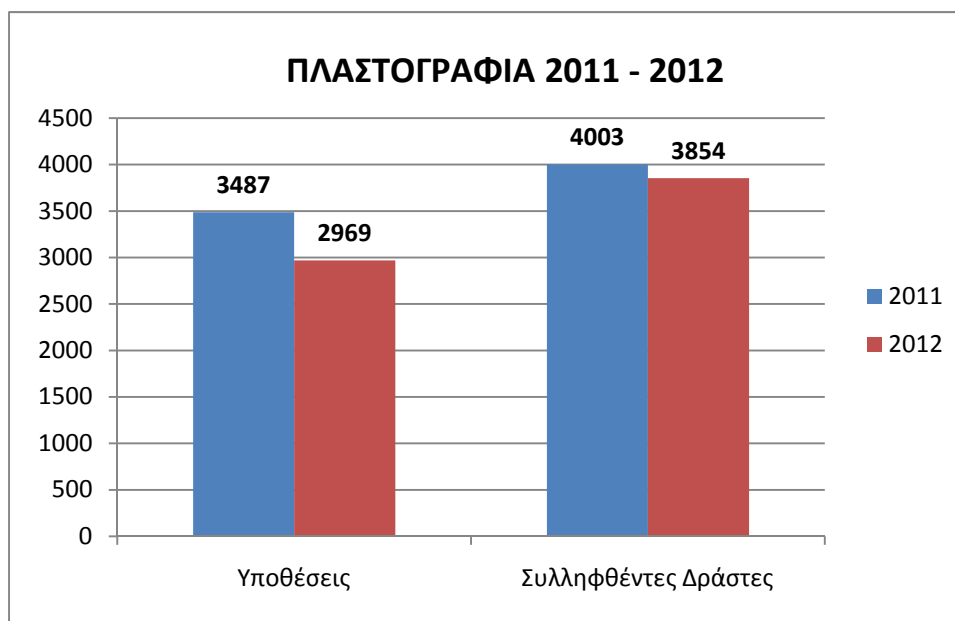
- Σε ό,τι αφορά ειδικά τις απάτες στα ΑΤΜ τραπεζών σημαντικό ρόλο παίζει η διαρκώς αυξανόμενη χρήση του λεγόμενου «πλαστικού» χρήματος έναντι των μετρητών στις συναλλαγές.
- Η χρήση νόμιμων δομών από τις εγκληματικές ομάδες. Η πρακτική αυτή δυσκολεύει τον εντοπισμό της παράνομης δραστηριότητας και των παραγόμενων κερδών και άρα την επιτυχή δράση των διωκτικών αρχών.
- Η κοινωνική ανοχή σε εγκλήματα που δεν εμπεριέχουν το στοιχείο της βίας ή το θύμα δεν είναι φυσικό πρόσωπο.
- Η αδυναμία άμεσου εντοπισμού των δραστών, καθώς μεσολαβεί στις περισσότερες και πιο σημαντικές υποθέσεις αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι την ανακάλυψή τους.

ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι υποθέσεις πλαστογραφίας το έτος 2012 ανήλθαν συνολικά σε 2.969 με τους συλληφθέντες δράστες να ανέρχονται σε 3.854 άτομα. Σε σχέση με το έτος 2011 σημειώθηκε μείωση του αριθμού τόσο των υποθέσεων, όσο και των συλληφθέντων (3.487 υποθέσεις, 4.003 συλληφθέντες) (ΓΡΑΦΗΜΑ 29).

ΓΡΑΦΗΜΑ 29

Η εν λόγω εγκληματική δραστηριότητα οφείλεται στο γεγονός ότι η διάπραξή της αποτελεί αφενός μία πηγή εύκολου κέρδους, αφετέρου μέσο παραπλάνησης των Αρχών, κατά τη δράση τους για τη διασφάλιση τόσο της δημόσιας ασφάλειας όσο και της ορθής πραγματοποίησης των οικονομικών συναλλαγών και λοιπών διοικητικής φύσης πράξεων.

Η πλαστογραφία σχετίζεται άμεσα με οικονομικής και διοικητικής φύσεως συναλλαγές, επηρεάζοντας σημαντικά την ομαλή διεξαγωγή τους, και συνήθως διαπράττεται σε συρροή

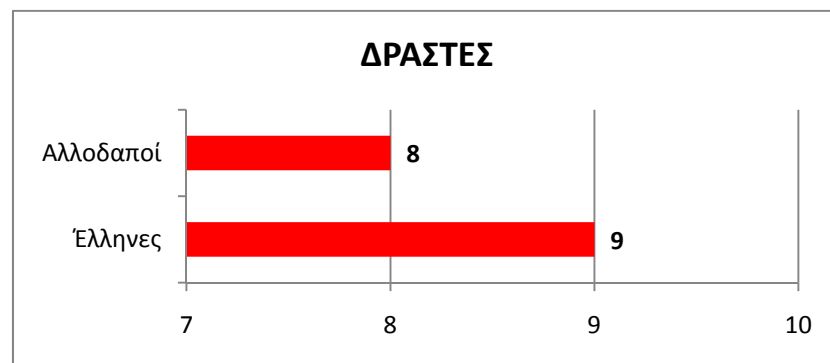
με το αδίκημα της απάτης. Επίσης, συχνά σχετίζεται με υποθέσεις διαφθοράς και μπορεί να τελείται σε συνδυασμό και με τα αδικήματα της δωροδοκίας, της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της νομοθεσίας «περί Αλλοδαπών» κ.λπ.

Από την έρευνα των υποθέσεων πλαστογραφίας προκύπτει ότι ένα μεγάλο μέρος τους συνδέεται με την παράνομη διακίνηση μεταναστών και αναλύθηκε στο σχετικό κεφαλαίο της παρούσας έκθεσης. Γενικότερα, η διάπραξη του συγκεκριμένου εγκλήματος φαίνεται να γίνεται είτε από μεμονωμένα άτομα είτε από μικρές ομάδες ατόμων περιστασιακά και όχι οργανωμένα με στόχο την επίτευξη συγκεκριμένου οφέλους.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες που διέπραξαν το αδίκημα της πλαστογραφίας και μέλη τους συνελήφθησαν το 2012 ήταν τέσσερις (4) αποτελούμενες από δεκαεπτά (17) μέλη, ήτοι εννέα (9) ημεδαπούς και (8) αλλοδαπούς (ΓΡΑΦΗΜΑ 30). Η δραστηριότητα των ομάδων αυτών εντοπίζεται κυρίως στην περιοχή της Αττικής.

ΓΡΑΦΗΜΑ 30

Οι τρόποι δράσης (modus operandi) των ανωτέρω εγκληματικών οργανώσεων ήταν οι ακόλουθοι:

- Κατάρτιση και χορήγηση πλαστών εγγράφων διαμονής σε αλλοδαπούς από δημόσιους υπαλλήλους. Οι υπάλληλοι δημόσιας υπηρεσίας προέβαιναν στην πλαστογράφιση αδειών διαμονής και βεβαιώσεων κατάθεσης δικαιολογητικών αλλοδαπών, αλλοιώνοντας τα πραγματικά στοιχεία των παραστατικών συνοδευτικών εγγράφων, είτε με στοιχεία ανύπαρκτων προσώπων, είτε με στοιχεία που αντιστοιχούσαν σε νόμιμους κατόχους σχετικών εγγράφων, και στη συνέχεια τροφοδοτούσαν παράνομους μετανάστες με τα πλαστογραφημένα έγγραφα, διευκολύνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την παράνομη διαμονή τους στη Χώρα.
- Κατάρτιση και χορήγηση πλαστών εγγράφων διαμονής και διαφόρων πιστοποιητικών σε αλλοδαπούς έναντι αμοιβής. Οι δράστες πλαστογραφούσαν και παραποιούσαν έγγραφα με τη χρήση ειδικού τεχνολογικού εξοπλισμού. Εν συνεχεία και αφού είχαν εξασφαλίσει τους ενδιαφερόμενους αγοραστές, τους προμήθευαν με τα πλαστογραφημένα έγγραφα, αναλόγως της «παραγγελίας» τους (π.χ. άδειες διαμονής, διαβατήρια, άδειες ικανότητας οδήγησης, πιστοποιητικά πανεπιστημίων,

ιατρικές βεβαιώσεις κ.λπ.). Η διάθεση πραγματοποιούταν εντός καταστήματος, ιδιοκτησίας των δραστών, το οποίο χρησιμοποιείτο ως «βιτρίνα» για την αποφυγή εντοπισμού τους.

- Κατάρτιση και χορήγηση πλαστών φορολογικών εντύπων. Οι δράστες προέβαιναν στην κατάρτιση πάσης φύσεως πλαστών φορολογικών εντύπων και εγγράφων υψηλής πιστότητας, όπως τιμολόγια, τιμολόγια παροχής υπηρεσιών, πιστωτικά τιμολόγια, τιμολόγια αγοράς, δελτία αποστολής, μπλοκ αποδείξεων πληρωμής, τα οποία πωλούσαν έναντι συγκεκριμένου τιμήματος σε διάφορους επαγγελματίες, προκειμένου αυτοί να τα χρησιμοποιήσουν είτε για την επιστροφή Φ.Π.Α. από την εκάστοτε αρμόδια Δ.Ο.Υ., είτε για τον συμψηφισμό με άλλες υποχρεώσεις τους ώστε να αποφεύγουν την καταβολή επιπλέον Φ.Π.Α.
- Κατάρτιση και χρήση πλαστών πιστωτικών καρτών από αλλοδαπούς. Οι δράστες προέβαιναν στην κατάρτιση πλαστών πιστωτικών καρτών σε χώρα του εξωτερικού, τις οποίες στη συνέχεια διέθεταν σε κατώτερα μέλη της οργάνωσης, με σκοπό τη μετάβασή τους σε διάφορες χώρες της Ευρώπης και την αγορά προϊόντων μεγάλης χρηματικής αξίας εντός των εμπορικών καταστημάτων διεθνών αεροδρομίων.

Στο σύνολο των ανωτέρω υποθέσεων πλαστογραφημένα έγγραφα κατασκευάζονταν κατόπιν παραγγελίας από ενδιαφερόμενους αγοραστές, οι οποίοι αποτελούσαν το «πελατολόγιο» των εν λόγω εγκληματικών ομάδων. Στην πρώτη από τις ανωτέρω αναφερόμενες περιπτώσεις υπήρξε εμπλοκή κρατικών λειτουργιών με σκοπό την απόκτηση οικονομικού οφέλους.

Η έρευνα των υποθέσεων έδειξε ότι οι εμπλεκόμενες ομάδες είχαν πολύχρονη και όχι ευκαιριακή δράση, αποκομίζοντας μεγάλα οικονομικά οφέλη. Τα θύματα της συγκεκριμένης εγκληματικής συμπεριφοράς ποικίλλουν και εξαρτώνται από τον τελικό αποδέκτη των πλαστογραφημένων προϊόντων, που κάνει χρήση αυτών (συνήθως Δημόσιες Υπηρεσίες, τραπεζικά ιδρύματα, πολίτες, εταιρείες).

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η δράση των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στην πλαστογραφία επηρεάζεται από παράγοντες όπως :

- Η εξέλιξη της τεχνολογίας και η πρόσβαση σε ηλεκτρονικές συσκευές.
- Η ύπαρξη σχετικής παράνομης αγοράς πλαστών εγγράφων και δικαιολογητικών.
- Η δημιουργία «πελατολογίου». Η κατά παραγγελία διάθεση πλαστογραφημένων προϊόντων σε συγκεκριμένους αγοραστές-διακινητές/χρήστες, ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο εντοπισμού των εν λόγω ομάδων, δημιουργώντας για αυτούς τα εχέγγυα της ασφαλούς συναλλαγής και κατ' επέκταση της γενικότερης δράσης τους.
- Η οικονομική κρίση και υψηλή φορολόγηση. Οι δράστες, προκειμένου να αποκομίσουν οικονομικό όφελος ή να αποφύγουν την καταβολή των αναλογούντων προς αυτούς φόρους, προβαίνουν στην πλαστογραφία των απαιτούμενων

παραστατικών εγγράφων και δικαιολογητικών για την εξαπάτηση του Ελληνικού Δημοσίου.

ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ - ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

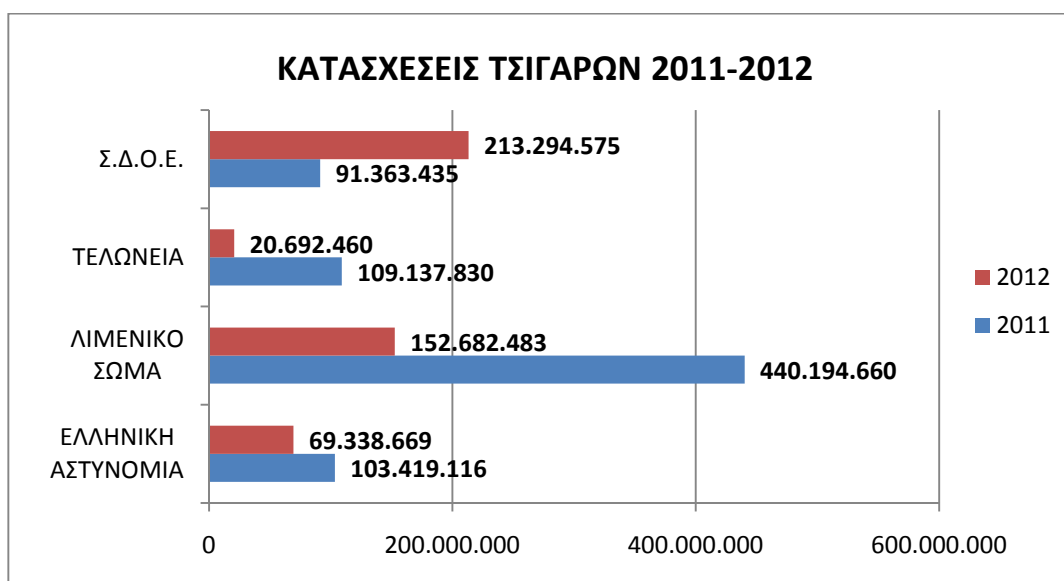
Οι κυριότερες μορφές της ανωτέρω εγκληματικής δραστηριότητας, που εντοπίστηκαν στην Ελλάδα το 2012 ήταν το λαθρεμπόριο προϊόντων καπνού, οινοπνευματωδών ποτών και καυσίμων.

Από τις ανωτέρω μορφές, το λαθρεμπόριο τσιγάρων αποτέλεσε την πλέον διαδεδομένη μορφή της συγκεκριμένης εγκληματικής δραστηριότητας. Ειδικότερα, το έτος 2012, οι Διοικητικές Αρχές επελήφθησαν συνολικά σε 1.151 υποθέσεις λαθρεμπορίας τσιγάρων (ΓΡΑΦΗΜΑ 31), κατά τις οποίες κατασχέθηκαν 456.008.187 τσιγάρα (ΓΡΑΦΗΜΑ 32).

ΓΡΑΦΗΜΑ 31

ΓΡΑΦΗΜΑ 32

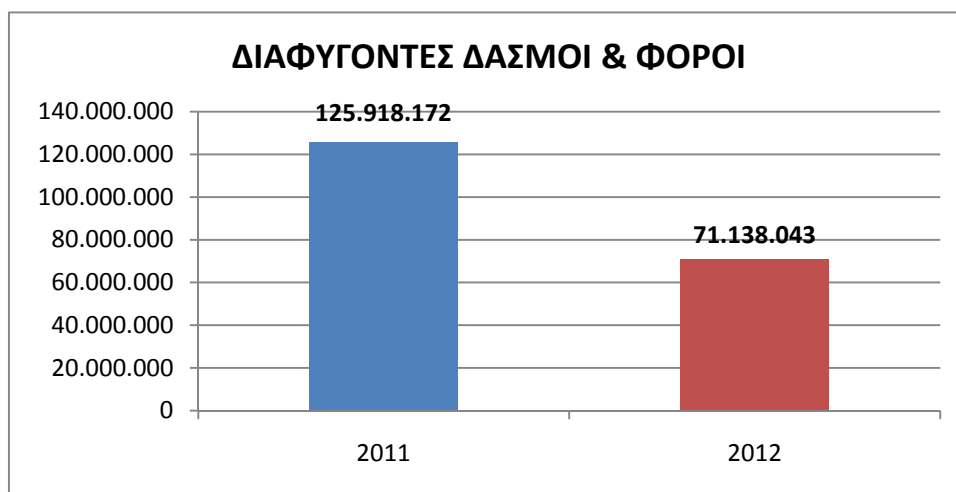

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει μια αύξηση των υποθέσεων λαθρεμπορίας σε σχέση με το 2011 (176,02%) και μια μείωση της συνολικής ποσότητας κατασχεμένων τσιγάρων (-38,72%).

Εκτός των τσιγάρων οι διωκτικές αρχές επελήφθησαν και σε συνολικά 80 υποθέσεις λαθρεμπορίου διαφόρων ειδών καπνού (ακατέργαστος καπνός, καπνός για ναργιλέ, καπνός για στριφτά τσιγάρα, αρωματικός καπνός κ.λπ.), με την πλειοψηφία αυτών (71) να απασχολεί τα Τελωνεία.

Οι διαφυγόντες Δασμοί & Φόροι των ανωτέρω κατασχεθεισών ποσοτήτων τσιγάρων και καπνού ανέρχονται σε 70.577.593 ΕΥΡΩ (ΓΡΑΦΗΜΑ 33).

ΓΡΑΦΗΜΑ 33

Το λαθρεμπόριο οινοπνευματωδών ποτών διαδραματίστηκε κατά κανόνα στο ίδιο επίπεδο με το λαθρεμπόριο προϊόντων καπνού, όπως θα αναφερθεί και παρακάτω. Κατά το 2012, οι υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας επελήφθησαν συνολικά σε 34 υποθέσεις και συνελήφθησαν συνολικά 58 δράστες, ήτοι 48 ημεδαποί και 10 αλλοδαποί, ενώ οι κατασχέσεις ανήλθαν σε 15.407 λίτρα και 15.273 φιάλες οινοπνευματωδών ποτών.

Σε ότι αφορά τέλος το λαθρεμπόριο καυσίμων, οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας επελήφθησαν συνολικά σε 5 υποθέσεις, οι οποίες στο σύνολό τους αφορούσαν τη δράση οργανωμένων εγκληματικών ομάδων, καθόσον η υπόψη δραστηριότητα απαιτεί τις συντονισμένες ενέργειες πολλών ατόμων, που θα φέρουν εις πέρας τα διάφορα στάδια της διαδικασίας (π.χ. διακίνηση, νόθευση, διάθεση, πλαστογραφία παραστατικών εγγράφων κ.λπ.) και όχι μεμονωμένων.

Το λαθρεμπόριο ως εγκληματική δραστηριότητα συχνά τελείται σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα όπως η πλαστογραφία παραστατικών εγγράφων (τιμολόγια, ταξιδιωτικά έγγραφα κ.λπ.), η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ. και έχει σοβαρές συνέπειες για την εθνική οικονομία μέσα από την απώλεια πολλών εκατομμυρίων ευρώ από φόρους και δασμούς.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν στο λαθρεμπόριο προϊόντων καπνού το 2012 χωρίζονται σε δύο (2) βασικές κατηγορίες, βάσει του τρόπου δράσης τους (modus operandi):

- **ομάδες οι οποίες είχαν εμπλοκή στην παράνομη εισαγωγή και μεταφορά των προϊόντων αυτών σε αγορές της Ελλάδας ή της Δυτικής Ευρώπης,**
- **ομάδες οι οποίες αναλάμβαναν τη διακίνηση και διάθεση των προϊόντων στους τελικούς καταναλωτές της ελληνικής αγοράς**

Κατά το 2012 δραστηριοποιήθηκαν συνολικά 16 εγκληματικές ομάδες, δραστηριοποιούμενες στο λαθρεμπόριο τσιγάρων, αποτελούμενες από 71 μέλη, ήτοι 41 ημεδαπούς και 30 αλλοδαπούς. Οι περισσότερες χαρακτηρίζονται ως πολυπληθείς με τα ηγετικά τους στελέχη να είναι ημεδαποί, ενώ τα αλλοδαπά μέλη τους είχαν εμπλοκή κυρίως στη μεταφορά των λαθραίων τσιγάρων με φορτηγά.

Η νέα τάση στη διακίνηση λαθραίων τσιγάρων θέλει την οργανωτική δομή και τεχνογνωσία των εμπλεκόμενων σε αυτή οντοτήτων να είναι είτε χαμηλή είτε ανύπαρκτη. Το φαινόμενο αυτό χαρακτηρίζεται από τη διακίνηση μικρών σχετικά ποσοτήτων τσιγάρων σε όμορες ή γειτνιάζουσες χώρες, που εντοπίζονται δυσκολότερα. Το γεγονός αυτό εξηγεί και τη μεγάλη μείωση στις κατασχεθείσες ποσότητες λαθραίων τσιγάρων το 2012 σε σχέση με το 2011, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω.

Θεωρείται σχεδόν βέβαιη η συνεργασία αυτών των ομάδων με άλλες του εξωτερικού τόσο κατά τη μεταφορά των λαθραίων τσιγάρων στην Ελλάδα όσο και για την προώθησή τους σε χώρες της Ευρώπης με κυριότερους προορισμούς αποτελούν το Ηνωμένο Βασίλειο, τις Σκανδιναβικές Χώρες, τη Γερμανία κ.ά.

Σε ό,τι αφορά τις ομάδες διανομής των προϊόντων καπνού στους καταναλωτές, οι διωκτικές αρχές επιλήφθηκαν και το 2012 σε πληθώρα αντίστοιχων υποθέσεων με τους συλληφθέντες να είναι κυρίως αλλοδαποί ασιατικής καταγωγή που αποθήκευαν ικανοποιητικές ποσότητες λαθραίων τσιγάρων σε σπίτια ή οχήματα, τις οποίες εν συνεχεία διακινούσαν σε τακτά χρονικά διαστήματα και σε μικρές ποσότητες στο υπαίθριο εμπόριο παρανόμως, για βιοποριστικούς κατά κανόνα λόγους.

Οι περιοχές υψηλής συγκέντρωσης της υπόψη εγκληματικής δραστηριότητας ήταν κυρίως τα μεγάλα αστικά κέντρα της Χώρας και οι περιοχές χαμηλής συγκέντρωσης τα σημεία εισόδου – εξόδου αυτής (κυρίως από Βουλγαρία, λόγω ένταξης της στην Ε.Ε. και Αλβανία, όσον αφορά τα χερσαία σύνορα και τα διάφορα λιμάνια της Χώρας, όπου οι μεγαλύτερες ποσότητες προέρχονται από λιμάνια της Ασίας και της Αιγύπτου).

Στις υποθέσεις κατασχέσεων πλωτών μέσων μεταφοράς των λαθραίων προϊόντων καπνού οι συλληφθέντες προέρχονταν κυρίως από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (Ρουμανία, Ουκρανία κ.λπ.), ενώ τα μέσα μεταφοράς ξεκινούσαν από λιμάνια της Αιγύπτου, της Κίνας των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, του κατεχόμενου τμήματος της Κύπρου κ.λπ.).

Σε ότι αφορά το λαθρεμπόριο οينوπνευματωδών ποτών, ο τρόπος δράσης (modus operandi) των εγκληματικών ομάδων που είχαν εμπλοκή στη συγκεκριμένη δραστηριότητα δεν διαφοροποιείται ιδιαίτερα από το λαθρεμπόριο προϊόντων καπνού. Έτσι, η διακίνηση και εισαγωγή των λαθραίων προϊόντων στη Χώρα μας, πραγματοποιείται κατά βάση δια των χερσαίων συνόρων με διάφορα μεταφορικά μέσα (Ι.Χ.Ε., Ι.Χ.Φ. κ.λπ.) με το παράνομο εμπόρευμα να προέρχεται στις περισσότερες των περιπτώσεων από τη Βουλγαρία.

Κατά το 2012 δραστηριοποιήθηκαν συνολικά 3 εγκληματικές ομάδες, δραστηριοποιούμενες στο λαθρεμπόριο ποτών, αποτελούμενες από 26 μέλη, ήτοι 23 ημεδαποί και 3 αλλοδαποί.

Σε σχέση με το λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων η μόνη διαφορά εντοπίζεται στο τελικό στάδιο της όλης δραστηριότητας, καθώς οι δράστες δεν διακινούν τις λαθραίες ποσότητες στο υπαίθριο εμπόριο, αλλά τις προορίζουν σε συγκεκριμένους αποδέκτες για άμεση κατανάλωση.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω οι υποθέσεις λαθρεμπορίου καυσίμων το 2012 αφορούσαν αποκλειστικά τη δράση οργανωμένων εγκληματικών ομάδων. Ειδικότερα, κατά το προηγούμενο έτος εξαρθρώθηκαν 7 εγκληματικές ομάδες, αποτελούμενες από 55 μέλη, ήτοι 54 ημεδαποί και 1 αλλοδαπός.

Οι βασικότεροι τρόποι διάπραξης της ανωτέρω εγκληματικής δραστηριότητας ήταν οι εξής:

- υπεξαίρεση ποσοτήτων διακινούμενων καυσίμων, και στη συνέχεια μετάγγιση και αποθήκευσή τους σε ειδικά διαμορφωμένες δεξαμενές (συνήθως υπόγειες) ή σε επιμελώς κρυμμένα βυτιοφόρα. Η ιδιοποίηση των ποσοτήτων γινόταν είτε δια της μεταπώλησης (για μεγάλες ποσότητες) είτε δια της ίδιας χρήσεως (μικρότερες ποσότητες).
- διακίνηση και εμπορία καυσίμων μεταξύ πρατηριούχων υγρών καυσίμων, η οποία απαγορεύεται, καθώς και νοθεία υγρών καυσίμων (π.χ. πετρέλαιο ναυτιλίας) με πρόσθετα στοιχεία και μετέπειτα διακίνησή τους.

Για την εφαρμογή των ανωτέρω πρακτικών ήταν απαραίτητη η έκδοση πλαστών παραστατικών εγγράφων (εικονικών τιμολογίων, δελτίων αποστολής κ.λπ.), όπου η παράνομη διακίνηση των καυσίμων εμφανίζεται ως νόμιμη.

Οι εν λόγω εγκληματικές ομάδες χρησιμοποιούσαν ειδικά διαμορφωμένους αποθηκευτικούς χώρους για την απόκρυψη των παράνομων καυσίμων καθώς και εξειδικευμένα μέλη με επιστημονικές γνώσεις για τη νοθεία των προϊόντων αλλά και την πλαστογράφηση εγγράφων (π.χ. τιμολογίων).

Η πλειοψηφία των ανωτέρω υποθέσεων αφορά τις περιοχές Αττικής και Θεσσαλονίκη, όπου και υφίσταται το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της Χώρας και κατ' επέκταση του αγοραστικού κοινού.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ

Παράγοντες που διευκολύνουν τη δράση των ομάδων που δραστηριοποιούνται στο λαθρεμπόριο προϊόντων καπνού και οينوπνευματωδών ποτών αποτελούν:

- Η αδυναμία άσκησης αυστηρών συνοριακών ελέγχων ή η κατάργηση αυτών.
- Τα εκτεταμένα χερσαία και θαλάσσια σύνορα της Χώρας μας, ο δύσκολος έλεγχος των οποίων επιτρέπει την εισαγωγή λαθραίων προϊόντων στο εσωτερικό της.
- Η ύπαρξη μεγάλης αγοράς προϊόντων καπνού τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη.
- Η εκμετάλλευση του συγκοινωνιακού τομέα, που επιτρέπει τη μεταφορά μεγάλων ποσοτήτων λαθραίων προϊόντων (καπνού ή ποτών) με νομότυπο τρόπο και οδηγεί στη μεγιστοποίηση των κερδών.
- Το μεγάλο οικονομικό όφελος σε σχέση με τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.
- Η υψηλή φορολόγηση.
- Η κοινωνική ανοχή σε τέτοιες δραστηριότητες, που εκδηλώνεται με την αποδοχή λαθραίων προϊόντων με μοναδικό κριτήριο τη συγκριτικά φθηνότερη τιμή, ενόψει μάλιστα και της οικονομικής κρίσης που πλήττει τη Χώρα μας.

Ειδικά το λαθρεμπόριο καυσίμων ευνοείται και από παράγοντες όπως:

- Η αυξημένη ζήτηση και κατανάλωση καυσίμων από το αγοραστικό κοινό (ιδίως κίνησης και θέρμανσης), η οποία έχει αναγάγει πλέον το εν λόγω προϊόν σε αναγκαίο αγαθό διαβίωσης.
- Η αδυναμία εντοπισμού νοθευμένων καυσίμων ή υπεξαίρεσής τους κατά τη διάθεση από τους καταναλωτές.

Τα παραπάνω προϊόντα λαθρεμπορίου είναι προϊόντα εγκλήματος που ταυτόχρονα αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία (τσιγάρα, ποτά) ή την ασφάλεια μηχανημάτων και εγκαταστάσεων (καύσιμα).

ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι υποθέσεις παραχάραξης χαρτονομισμάτων το έτος 2012 ανήλθαν συνολικά σε εβδομήντα 70 με τους συλληφθέντες δράστες να ανέρχονται σε πενήντα ένα 51 άτομα. Σε σχέση με το έτος 2011 σημειώθηκε μείωση του αριθμού τόσο των υποθέσεων, όσο και των συλληφθέντων (114 υποθέσεις, 90 συλληφθέντες) (ΓΡΑΦΗΜΑ 34).

ΓΡΑΦΗΜΑ 34

Η εν λόγω εγκληματική δραστηριότητα αποτελεί πηγή εύκολου προσπορισμού κέρδους, σε μία περίοδο που λόγω των οικονομικών συνθηκών ολοένα και περισσότερα άτομα καταφεύγουν σε παράνομες μεθόδους, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες.

Το αδίκημα της παραχάραξης χαρτονομισμάτων συχνά τελείται σε συνδυασμό με το αδίκημα της απάτης ή της κυκλοφορίας παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων και επηρεάζει σημαντικά την ομαλή διεξαγωγή των οικονομικών συναλλαγών.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Στις περισσότερες από τις υποθέσεις παραχάραξης του 2012 η δράση των εμπλεκόμενων ήταν μεμονωμένη. Υπήρξαν όμως και πέντε (5) εγκληματικές ομάδες, η δράση των οποίων μπορεί να χαρακτηριστεί ως οργανωμένη. Οι ομάδες αυτές αποτελούνταν συνολικά από εικοσιτέσσερα (24) μέλη, ήτοι έντεκα (11) ημεδαπούς, δέκα (10) αλλοδαπούς και τρεις (3) αγνώστων λοιπών στοιχείων (ΓΡΑΦΗΜΑ 35), με τη δράση τους να εντοπίζεται κυρίως στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη).

ΓΡΑΦΗΜΑ 35

Οι κυριότεροι τρόποι δράσης (modus operandi), που εντοπίστηκαν στις εν λόγω εγκληματικές οργανώσεις, ήταν οι ακόλουθοι:

Παραγωγή πλαστών χαρτονομισμάτων σε εργαστήρια κατασκευής εντός της Ελληνικής επικράτειας. Στην περίπτωση αυτή, που αποτελεί και την πλειοψηφία των σχετικών υποθέσεων, εγκληματικές οργανώσεις απαρτιζόμενες συνήθως από 3-5 άτομα, κυρίως ημεδαπούς, δραστηριοποιούνταν στην παραγωγή και διάθεση των παραχαραγμένων ευρώ, κυρίως πέριξ της περιοχής που γινόταν η εκτύπωση αυτών.

Παραγωγή πλαστών χαρτονομισμάτων σε εργαστήρια εκτός συνόρων. Στις περιπτώσεις αυτές η παραγωγή των παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων γινόταν σε όμορες χώρες (κυρίως τη Βουλγαρία) όπου δραστηριοποιούνται εγκληματικές ομάδες, οι οποίες διαθέτουν παράνομα εργαστήρια παραχάραξης χρησιμοποιώντας σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους, οι οποίες τα τελευταία έτη, με τη ραγδαία ανάπτυξη των υπολογιστικών συστημάτων, βελτιώνονται διαρκώς. Η εισαγωγή των παραχαραγμένων νομισμάτων στη χώρα μας πραγματοποιείτο από μεμονωμένα άτομα, Έλληνες ή αλλοδαπούς, τα οποία περνούσαν τα σύνορα με δικά τους ή ενοικιαζόμενα οχήματα, έχοντας συνήθως το ρόλο του μεταφορέα. Για τη μεταφορά των παραχαραγμένων νομισμάτων οι εγκληματικές ομάδες εκμεταλλεύονταν και νόμιμες ταχυδρομικές ή μεταφορικές εταιρείες, οι οποίες δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν το περιεχόμενο των δεμάτων που μεταφέρουν.

Στις υποθέσεις του 2012 οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες είχαν εγκατεστημένα εργαστήρια παραχάραξης χαρτονομισμάτων στις οικίες κάποιων εκ των μελών τους, με απώτερο σκοπό τη δυσκολία εντοπισμού της παράνομης δραστηριότητας. Τα μέλη τους είχαν σχετική τεχνογνωσία, καθώς ήταν εξοικειωμένα με την τεχνολογία και γνώριζαν τη χρήση υπολογιστών και ηλεκτρονικών συστημάτων - μηχανισμών που ήταν αναγκαία για την παραχάραξη. Επίσης, φρόντιζαν για τον εκσυγχρονισμό και εξέλιξη των μεθόδων παραχάραξης, ώστε να δημιουργούν χαρτονομίσματα με ακόμα μεγαλύτερη πιστότητα.

Τα παραχαραγμένα προϊόντα συνήθως κατασκευάζονταν κατόπιν παραγγελίας από ενδιαφερόμενους αγοραστές, οι οποίοι αποτελούν το «πελατολόγιο» των εν λόγω εγκληματικών ομάδων και θέτουν αυτά, εν τέλει, σε κυκλοφορία. Τα προϊόντα της παραχάραξης, στο σύνολο των υποθέσεων, αφορούσαν κυρίως σε χαρτονομίσματα του ευρώ, ενώ εντοπίστηκαν και παραχαραγμένα χαρτονομίσματα άλλων χωρών (Η.Π.Α., Τσεχίας, Βενεζουέλας).

Η έρευνα των υποθέσεων έδειξε ότι οι εμπλεκόμενες εγκληματικές ομάδες είχαν πολύχρονη και όχι ευκαιριακή δράση, αποκομίζοντας οικονομικά οφέλη και προκαλώντας οικονομικές ζημιές και προβλήματα στις συναλλαγές ανάλογου μεγέθους. Τα θύματα της συγκεκριμένης εγκληματικής δραστηριότητας ποικίλλουν και εξαρτώνται από τον τελικό αποδέκτη των παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων (συνήθως καταστήματα εμπορικά, καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, πολίτες).

Τα προβλήματα που δημιουργούνται στις συναλλαγές, επιβάλλουν συνήθως τη λήψη προληπτικών μέτρων και δράσεων από τα υποψήφια θύματα, με ανάλογο οικονομικό κόστος ειδικά αν πρόκειται για εταιρείες ή επιχειρήσεις.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ

Η δράση των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στην παραχάραξη χαρτονομισμάτων επηρεάζεται από παράγοντες όπως :

- Η εξέλιξη της τεχνολογίας και η πρόσβαση σε ηλεκτρονικές συσκευές. Η δημιουργία ενός υψηλής πιστότητας χαρτονομίσματος καθίσταται πλέον πιο εύκολη με τη χρήση εξελιγμένου ηλεκτρονικού εξοπλισμού.
- Η εγγύτητα της Ελλάδας με τις Βαλκανικές Χώρες. Το γεγονός αυτό διευκολύνει την πρόσβαση εγκληματικών ομάδων από τις χώρες αυτές στην ελληνική επικράτεια, καθώς και τη μεταφορά – διάθεση των προϊόντων της παραχάραξης.
- Η δυσκολία άμεσου εντοπισμού των δραστών, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις μεσολαβεί αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι την ανακάλυψή τους, ιδιαίτερα αν πρόκειται για εγκληματική ομάδα.
- Η ύπαρξη σχετικής αγοράς. Η κατά παραγγελία διάθεση παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων σε συγκεκριμένους αγοραστές - διακινητές, ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο εντοπισμού των παραχαρακτών, δημιουργώντας για αυτούς τα εχέγγυα της ασφαλούς συναλλαγής και την εξασφάλιση της συνέχισης της δράσης τους.

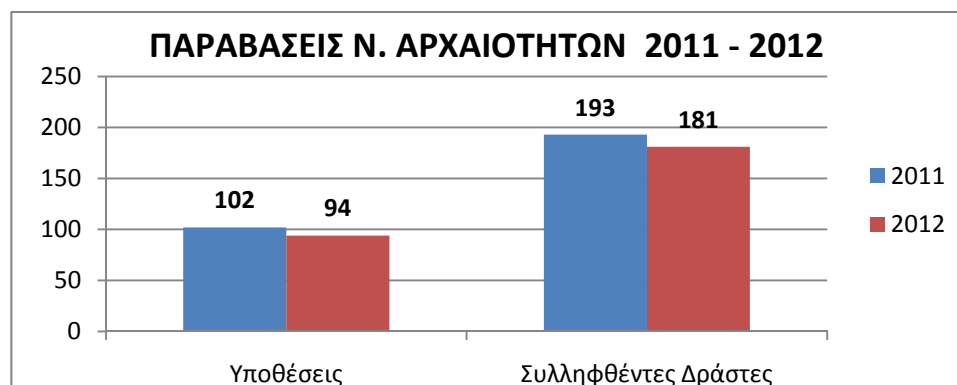
ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το εμπόριο πολιτιστικών αγαθών κατά το έτος 2012 στη Χώρα μας αφορούσε κυρίως τη δράση μεμονωμένων ατόμων, και σε μικρότερο βαθμό εγκληματικών ομάδων. Κύρια δραστηριότητα ήταν οι λαθρανασκαφές σε περιοχές της ελληνικής επικράτειας με σκοπό την ανεύρεση αρχαίων ευρημάτων μεγάλης ιστορικής και πολιτιστικής αξίας.

Το αδίκημα της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών εν γένει συχνά τελείται σε συνδυασμό με τα αδικήματα της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας κατά το έτος 2012 οι υποθέσεις αρχαιοκαπηλίας παρουσίασαν μείωση κατά 7,8%, σε σχέση με το 2011 (102 υποθέσεις έναντι (94) και συνελήφθησαν συνολικά 181 δράστες, έναντι 193, αντίστοιχα (ΓΡΑΦΗΜΑ 36).

ΓΡΑΦΗΜΑ 36

Επιπροσθέτως, τα τελευταία χρόνια αυξητικές τάσεις παρουσιάζουν οι κλοπές αντικειμένων θρησκευτικής λατρείας όπως θρησκευτικών εικόνων μεγάλης καλλιτεχνικής και θρησκευτικής αξίας, από Ιερούς Ναούς και Μοναστήρια, τα οποία βρίσκονται κυρίως σε απομακρυσμένες περιοχές της Χώρας.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι εγκληματικές ομάδες που εξαρθρώθηκαν κατά το έτος 2012 ανέρχονταν σε δεκαέξι (16) αποτελούμενες από συνολικά 101 μέλη, ήτοι 92 ημεδαποί και 9 αλλοδαποί, που είχαν εμπλοκή σε δεκαέξι (16) υποθέσεις. Οι ομάδες αυτές εντοπίζονται σε όλη τη Χώρα, με τη δράση τους να χαρακτηρίζεται ως τοπική.

Η δομή των εγκληματικών ομάδων που απασχόλησαν τις ελληνικές διωκτικές αρχές κατά το 2012 χαρακτηρίζεται ως επίπεδη και σε ελάχιστες περιπτώσεις διαπιστώνεται η ύπαρξη διακριτών ρόλων μεταξύ των μελών τους. Σε πολλές περιπτώσεις υφίστανται ενδείξεις και πληροφορίες για εμπλοκή μεγαλύτερου αριθμού ατόμων στις προαναφερόμενες μη ιεραρχικά δομημένες εγκληματικές ομάδες, πλην όμως δεν κατέστη δυνατή η ταυτοποίηση και η συλλογή περαιτέρω στοιχείων.

Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί η εξάρθρωση οργανωμένης εγκληματικής ομάδας αποτελούμενης από 54 συνολικά ημεδαπούς στη βόρεια Ελλάδα. Κύριο χαρακτηριστικό της δράσης της ήταν το μεγάλο χρονικό και τοπικό εύρος των δραστηριοτήτων της, που ξεκινούσαν τουλάχιστον δύο χρόνια πριν τη σύλληψη των μελών της και κάλυπταν μεγάλο μέρος της ελληνικής επικράτειας.

Όλες οι εγκληματικές ομάδες, μέλη των οποίων συνελήφθησαν, χρησιμοποίησαν ειδικό τεχνικό εξοπλισμό (ανιχνευτές μετάλλων, σκαπτικά εργαλεία κ.λπ.) για την πραγματοποίηση των ανασκαφών και την ανεύρεση των αρχαίων αντικειμένων.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν προκύπτουν ενδείξεις διασύνδεσής τους με άλλες εγκληματικές ομάδες και εκτιμάται ότι, αυτή είναι περιορισμένη καθώς σε πολλές περιπτώσεις οι συλληφθέντες δράστες που αντιμετώπιζαν δυσκολία στην προώθηση των αντικειμένων σε αγοραστές.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΠΑΡΑΝΟΜΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Οι λόγοι που ευνοούν την ανωτέρω περιγραφόμενη εγκληματική δραστηριότητα είναι οι εξής:

- Το ιστορικό παρελθόν της Ελλάδας. Η ελληνική Επικράτεια είναι διάσπαρτη με μνημεία και αρχαιολογικούς θησαυρούς, οι οποίοι είναι εύκολα προσβάσιμοι στον οποιοδήποτε.
- Η ύπαρξη μεγάλης αγοράς στο εξωτερικό για τέτοιου είδους αντικείμενα.
- Η χαμηλή κρατική αποζημίωση σε περίπτωση ανεύρεσης πολιτιστικών προϊόντων. Το γεγονός αυτό ευνοεί τη διάθεση των πολιτιστικών προϊόντων στην παράνομη αγορά

όπου τα περιθώρια κέρδους είναι μεγαλύτερα, αφού οι ενδιαφερόμενοι είναι διατεθειμένοι να τα αποκτήσουν καταβάλλοντας υψηλό αντίτιμο.

- Η ελλιπής φύλαξη των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ευκαιρίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων, καθώς μπορούν να αποκτήσουν ή να αφαιρέσουν πολιτιστικά προϊόντα χωρίς την ανάληψη υψηλού ρίσκου.
- Η μη καταγραφή των πολιτιστικών προϊόντων που προέρχονται από παράνομες ανασκαφές. Τα προϊόντα αυτά δεν καταγράφονται και ούτε είναι γνωστή η περιοχή ανεύρεσής τους. Έτσι ακόμα και αν εμφανιστούν στη διεθνή αγορά είναι αδύνατη η πιστοποίηση τους και ο επαναπατρισμός τους, παραμένοντας στην κατοχή των ιδιωτών που τα αγόρασαν.

Το αδίκημα της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών εν γένει συντελεί στην υποβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Χώρας μας. Επιπρόσθετα πολύ συχνά προκαλούνται και φυσικές φθορές σε αρχαιολογικά ευρήματα στα πλαίσια παράνομων ανασκαφών ή κατά τη μεταφορά αρχαιοτήτων και πολιτιστικών προϊόντων.

Οι επιπτώσεις σε βάρος των πολιτών είναι μηδαμινές, καθόσον πρόκειται για μία εγκληματική δραστηριότητα που στρέφεται εναντίον πραγμάτων, και δεν τους θίγει άμεσα, εκτός από την περίπτωση κλοπής αντικειμένων από ιδιωτικές συλλογές (σημειώνεται ότι οι υποθέσεις αυτές είναι ελάχιστες στη Χώρα μας).